

**Prehľad vybraných ukazovateľov
za CVČ a ŠSZČ
v roku 2010**

Bratislava

2011

Obsah

Úvod	3
1. Zariadenia voľného času.....	4
1.1. Centrá voľného času (CVČ).....	5
1.1.2. Pedagogickí zamestnanci CVČ	6
1.2. Školské strediská záujmovej činnosti (ŠSZČ)	10
1.2.1. Pedagogickí zamestnanci ŠSZČ	11
2. Pravidelná záujmová činnosť.....	13
2.1. Členská základňa útvarov pravidelnej záujmovej činnosti	14
2.2. Pravidelná záujmová činnosť v CVČ.....	16
2.2.1. Členská základňa záujmových útvarov CVČ.....	19
2.3. Pravidelná záujmová činnosť v ŠSZČ	21
2.3.1. Členská základňa záujmových útvarov ŠSZČ	23
3. Príležitostná záujmová činnosť.....	26
3.1. Účastníci príležitostnej záujmovej činnosti	29
3.2. Víkendové príležitostné podujatia	31
3.2.1. Účastníci víkendových podujatí.....	33
4. Letné tábory	36
4.2. Organizačné zabezpečenie letných táborov.....	36
4.3. Štruktúra letných táborov	37
4.2. Účastníci letných táborov.....	38
5. Metodická činnosť.....	41
5.1. Účastníci metodických podujatí	42
5.2. Poradenská činnosť	43
Zhrnutie	45
Použitá literatúra a informačné zdroje.....	46

Úvod

Predkladaná analýza poskytuje prehľad vybraných ukazovateľov za činnosť centier voľného času (CVČ) a školských stredísk záujmovej činnosti (ŠSZČ) za rok 2010. Analyzované údaje boli získané prostredníctvom výkazu Škol (MŠ SR) 15-01, ktorý vykazujúce jednotky vyplňajú podľa stavu k 15.9. daného roku.

V prvej časti sa analýza zameriava na rozloženie jednotlivých subjektov na území Slovenska z hľadiska zriaďovateľa zariadení a v súvislosti s vývojom ukazovateľov v danej oblasti obsahuje porovnanie s predchádzajúcim rokom. Zameriavame sa aj na personálne zabezpečenie činnosti CVČ a ŠSZČ prostredníctvom pedagogických pracovníkov.

V druhej časti sa venuje aktuálnej situácii v oblasti krúžkov pravidelnej záujmovej činnosti, pričom jednotlivé ukazovatele sú posudzované v zmysle medziročných zmien. Vypracované sú porovnania za jednotlivé oblasti záujmovej činnosti, ako aj rozloženia celkovej členskej základne v útvaroch podľa obsahového zamerania.

Nasledujúce kapitoly sú zamerané už iba na centrá voľného času (keďže údaje za ŠSZČ sa nezisťujú). Jedná sa o príležitostné záujmové podujatia za školský rok 2009/2010, ich štruktúru a návštevnosť. Samostatne sú analyzované príležitostné podujatia, ktoré boli zrealizované počas víkendov.

Štvrtá časť analýzy sa zameriava na činnosť centier voľného času v období letných prázdnin, konkrétne na organizovanie letných táborov. Obsahuje prehľad počtov táborov, účastníkov ako aj personálneho zabezpečenia ich činnosti s prihliadnutím k medziročným zmenám v porovnaní s rokom 2009.

Piata kapitola sa venuje metodickéj činnosti centier z hľadiska druhu metodických podujatí a cieľových skupín v jednotlivých kategóriách.

Analýza nesleduje vývojové trendy ukazovateľov za dlhšie obdobie, ale plne sa sústreďuje na aktuálnu situáciu a porovnanie so stavom v roku 2009¹.

Veríme, že predkladaný materiál v dostatočnej miere poukáže na aktuálnu situáciu v oblasti voľnočasových aktivít pre deti a mládež a podnieti diskusiu aj praktické kroky smerujúce k jej zefektívneniu v prospech detí a mládeže.

Oddelenie mládeže a športu

ÚIPŠ

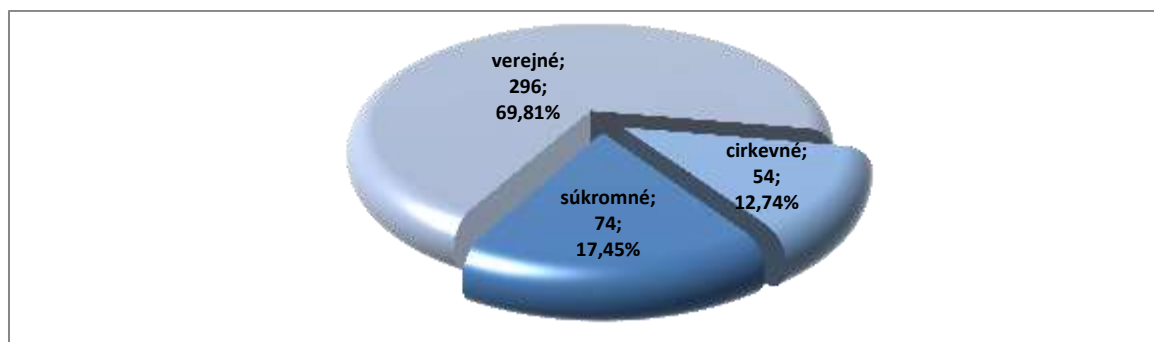
¹ Podrobný rozbor vývojových trendov za jednotlivé ukazovatele sledované v záujmovej oblasti bude obsahovať pripravovaný výstup „Analýza činnosti CVČ a ŠSZČ v období rokov 2000 až 2010“, ktorý bude dostupný v druhej polovici roka 2011.

1. Zariadenia voľného času

Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2010 mali medzi zariadeniami voľného času dominantné postavenie verejné zariadenia. Išlo o zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti miest a obcí a v prípade školských stredísk záujmovej činnosti (ŠSZČ) aj krajských školských úradov (KŠÚ). V porovnaní so situáciou v roku 2009 bol zaznamenaný nárast počtu zariadení o 17, pričom ich štruktúra z hľadiska zriaďovateľa sa výraznejšie nezmenila.

V roku 2010 bolo evidovaných 296 verejných zariadení voľného času (69,81%-ný podiel na celkovom počte zariadení). V porovnaní s rokom 2009 sa ich celkový počet zvýšil o 9, pričom podiel týchto zariadení na celkovom počte sa medziročne znížil o 0,7 percentuálneho bodu. Súkromných zariadení bolo v roku 2010 evidovaných 74 (medziročný nárast o 6 zariadení, pri súčasnom náraste ich percentuálneho podielu o 0,75 percentuálneho bodu). Mierny medziročný nárast počtu zariadení bol zaznamenaný v kategórii cirkevných zariadení, pričom ich podiel na celkovom počte zariadení medziročne poklesol o 0,04 percentuálneho bodu.

Graf 1 – Štruktúra zariadení voľného času podľa zriaďovateľa

Z uvedeného je zrejmé, že poskytovanie voľnočasových aktivít pre deti a mládež prostredníctvom CVČ a ŠSZČ sa medziročne výrazne nezmenilo.

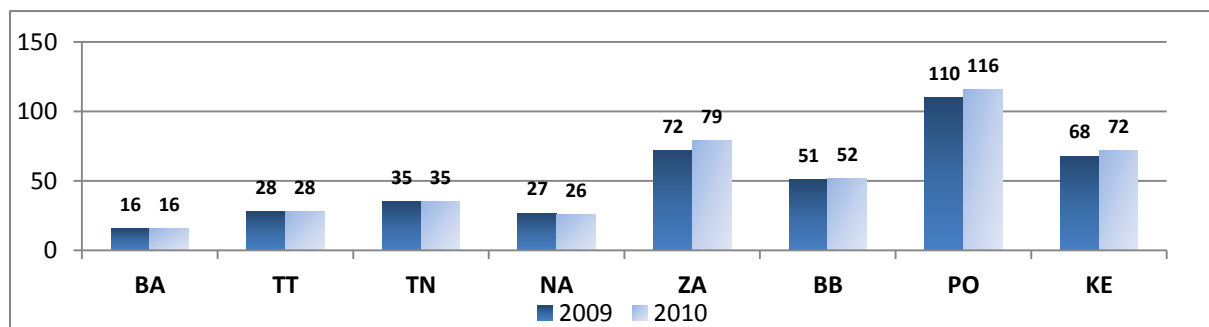
Najvyšší počet zariadení voľného času bol v roku 2010 zaznamenaný v kraji Prešovskom. Išlo spolu o 116 zariadení, z toho 42 centier voľného času a 74 školských stredísk záujmovej činnosti. Vyšší počet zariadení bol evidovaný aj v kraji Žilinskom, konkrétne 79 zariadení (z toho 42 CVČ a 37 ŠSZČ). V Košickom kraji pôsobilo v roku 2010 spolu 72 zariadení (32 CVČ a 40 ŠSZČ). Podrobnejší prehľad rozloženia zariadení voľného času v krajoch SR obsahuje tabuľka 1.

Tabuľka 1 – Štruktúra zariadení voľného času v roku 2010

kraj	spolu	CVČ	ŠSZČ
Bratislavský	16	9	7
Trnavský	28	15	13
Trenčiansky	35	21	14
Nitriansky	26	15	11
Žilinský	79	42	37
Banskobystrický	52	35	17
Prešovský	116	42	74
Košický	72	32	40
Slovenská republika	424	211	213

Z hľadiska rozloženia zariadení voľného času na území Slovenskej republiky bol najvýraznejší medziročný nárast zaznamenaný na území Žilinského kraja (+7 zariadení). V Prešovskom kraji sa počet zariadení medziročne zvýšil o 6 a v kraji Košickom sa ich počet medziročne zvýšil o štyri. V Banskobystrickom kraji bol nárast veľmi mierny (o jedno zariadenie) a kraj Nitriansky bol v roku 2010 jediným krajom, kde bola zaznamenaná negatívna medziročná zmena (o -1 zariadenie). V krajoch Bratislavskom, Trnavskom a Trenčianskom bol počet zariadení voľného času v porovnaní s rokom 2009 nezmenený.

Graf 2 – Medziročná zmena počtu zariadení podľa krajov SR

1.1. Centrá voľného času (CVČ)

V roku 2010 bolo evidovaných spolu 211 centier voľného času, pričom až 146 (69,19%) z týchto zariadení bolo verejných (zriaďovateľ mesto, obec, samospráva). Súkromné centrá sa na celkovom počte podieľali 22,75%-ným podielom (48 zariadení, z toho rovnako po 24 zariadení zriadených občianskymi združeniami a súkromníkmi) a v zriaďovateľskej kompetencii registrovaných cirkví a náboženských spoločností bolo 17 (8,06%) centier.

Najviac centier voľného času bolo zaznamenaných v krajoch Žilinskom a Prešovskom (zhodne po 42 zariadení, t.j. 19,91% z celkového počtu). Výraznejší počet centier bol evidovaný aj na území Banskobystrického kraja (35; 16,59%) a viac ako tridsať zariadení (32; 15,17%) pôsobilo v roku 2010 aj v Košickom kraji. Deti a mládež Trenčianskeho kraja mohli využiť za účelom voľnočasových aktivít služby 21 centier (9,95%), v Trnavskom a Nitrianskom kraji to bolo zhodne po 15 centier (7,11%) a už tradične najnižší počet CVČ bol zaznamenaný na území Bratislavského kraja (9; 4,27%).

Tabuľka 2 – Centrá voľného času v roku 2010 podľa zriaďovateľa

kraj	spolu	z toho		
		Verejné*	súkromné	cirkevné
Bratislavský	9	7	2	0
Trnavský	15	13	2	0
Trenčiansky	21	15	2	4
Nitriansky	15	14	0	1
Žilinský	42	29	8	5
Banskobystrický	35	20	14	1
Prešovský	42	27	11	4
Košický	32	21	9	2
Slovenská republika	211	146	48	17

*zriaďovateľ mesto, obec, samospráva

Najvyšší počet verejných CVČ bol evidovaný v Žilinskom kraji (29), avšak vzhľadom na absolútne počty centier v jednotlivých krajoch, mali verejné centrá najvýraznejšie zastúpenie v kraji Nitrianskom, kde až 14 z 15 zariadení, teda 93,33% tvorili práve verejné zariadenia. Naopak, najnižší podiel na celkovom počte CVČ v kraji zaznamenali verejné centrá Prešovského kraja, kde ich podiel predstavoval 64,29%. Z uvedeného vyplýva, že aj roku 2010 si zachovali výrazne dominantné postavenie zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti miest a obcí.

Súkromné centrá voľného času sa na celkovom počte centier podieľali 22,75%-ným podielom, pričom tieto centrá boli zaznamenané v každom kraji okrem Nitrianskeho. Podiel CVČ v zriaďovateľskej pôsobnosti registrovaných cirkví a náboženských spoločností dosiahol v roku 2010 viac ako osem percent (8,06%). V roku 2010 (rovnako ako v predchádzajúcom roku) nebolo evidované ani jedno cirkevné CVČ v Bratislavskom a Trnavskom kraji.

V porovnaní s rokom 2009 vzrástol celkový počet centier o päť, pričom počet verejných sa znížil o jedno. Na krajskej úrovni bol zaznamenaný pokles o jedno verejné CVČ v porovnaní s predchádzajúcim rokom v krajoch Trenčianskom a Nitrianskom a o jedno zariadenie v zriaďovateľskej pôsobnosti miest a obcí pribudlo v kraji Žilinskom.

Počet súkromných CVČ sa medziročne zvýšil o 5, z toho dve súkromné CVČ pribudli v kraji Prešovskom a po jednom v krajoch Trenčianskom, Žilinskom a Banskobystrickom. Počet cirkevných centier voľného času sa medziročne zvýšil o jedno a to konkrétne v kraji Trenčianskom.

1.1.2. Pedagogickí zamestnanci CVČ

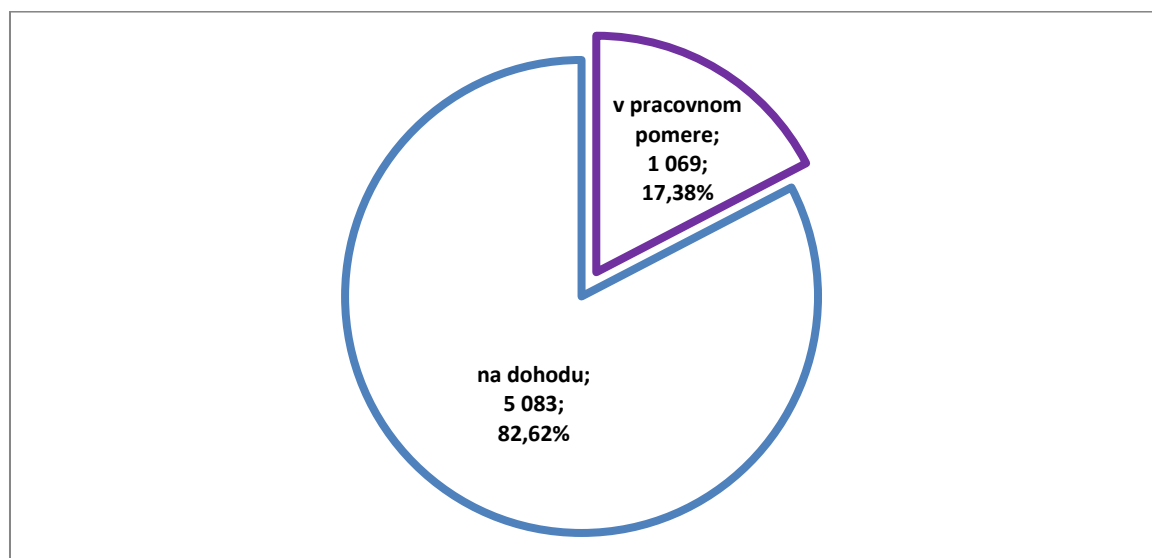
V roku 2010 zabezpečovalo činnosť centier voľného času spolu 6 152 pedagogických zamestnancov. V porovnaní s rokom 2009 to predstavovalo pokles ich počtu o 228 zamestnancov. Pre porovnanie v roku 2010 pripadlo na jedno zariadenie v priemere 29 pedagogických zamestnancov, kým v roku 2009 to bolo 31. Najviac pedagogických zamestnancov vykázali CVČ Žilinského kraja (v danom kraji bol zaznamenaný najvyšší počet týchto zariadení), pričom aj ich priemerný počet na zariadenie (48) výrazne presiahol celoslovenský priemer. V uvedenom kraji bol evidovaný aj celkovo najvyšší pokles počtu pedagogických zamestnancov (-281), čo však vzhľadom na vyšší počet zamestnancov CVČ Žilinského kraja predstavovalo v percentuálnom vyjadrení druhý najvyšší negatívny medziročný rozdiel (-12,14%). Najvýraznejší medziročný pokles pedagogických zamestnancov bol zaznamenaný v Nitrianskom kraji (-37,56%/-145 zamestnancov), pod čo sa mohol v značnej miere podpísať aj fakt, že v danom kraji ako jedinom bol v roku 2010 evidovaný negatívny medziročný rozdiel počtu CVČ (-1 zariadenie). Vyšší priemerný počet pedagogických zamestnancov na zariadenie bol zaznamenaný aj v kraji Prešovskom (31) a naopak, v kraji Banskobystrickom pripadli na jedno centrum voľného času v priemere iba štrnásť pedagogických zamestnancov.

Tabuľka 3 – Pedagogickí zamestnanci centier voľného času

kraj	spolu	z toho ženy	podiel žien	medziročný rozdiel počtu zamestnancov
Bratislavský	172	115	66,86%	10
Trnavský	245	141	57,55%	75
Trenčiansky	410	224	54,63%	11
Nitriansky	241	119	49,38%	-145
Žilinský	2 033	1 107	54,45%	-281
Banskobystrický	481	249	51,77%	-26
Prešovský	1 576	901	57,17%	122
Košický	994	589	59,26%	6
Slovenská republika	6 152	3 445	56,00%	-228

Pedagogickí zamestnanci vykonávali svoju činnosť v centrách voľného času prevažne na dohodu. Išlo o 5 083 zamestnancov, čo predstavovalo 82,62% z celkového počtu pedagogických zamestnancov centier. Iba 17,38% (1 069) pedagogických zamestnancov pôsobilo v centrách na základe zamestnaneckého pomeru. V porovnaní s predchádzajúcim rokom nebola zaznamenaná výrazná zmena (mierny nárast podielu zamestnancov v pracovnom pomere o 0,33 percentuálneho bodu, teda v absolútnych číslach medziročný pokles počtu týchto zamestnancov o 19).

Graf 3 – Pedagogickí zamestnanci podľa pracovného pomeru

1.1.2.1. Pedagogickí zamestnanci verejných CVČ

V roku 2010 zabezpečovalo činnosť celkovo 146 verejných centier voľného času spolu 4 242 pedagogických zamestnancov. Z týchto zamestnancov vykonávalo svoju činnosť 884 (20,84%) v zamestnaneckom pomere s CVČ a ostatných 3 358 (79,16%) bolo zamestnaných na dohodu. Na krajskej úrovni podiel zamestnancov na dohodu kolísal od 87,35% (Prešovský kraj), až po 55,94% v kraji Nitrianskom.

Z hľadiska pohlavia prevládali medzi pedagogickými zamestnancami verejných CVČ ženy. Išlo konkrétne o 2 373 žien, čo predstavovalo 55,94%-ný podiel na celkovom počte pedagogických zamestnancov centier. Podiel žien v kategórii interných zamestnancov bol pritom výrazne vyšší (68,55%) ako u zamestnancov, ktorí sa podieľali na činnosti centier na základe dohody (52,62% žien).

Podrobný prehľad štruktúry pedagogických zamestnancov verejných centier voľného času obsahuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 4 – Pedagogickí zamestnanci verejných CVČ

kraj	v pracovnom pomere		na dohodu	
	spolu	z toho ženy	spolu	z toho ženy
Bratislavský	60	43	89	54
Trnavský	60	45	140	64
Trenčiansky	87	72	199	92
Nitriansky	89	61	113	33
Žilinský	188	121	1 276	751
Banskobystrický	114	73	198	66
Prešovský	141	90	974	534
Košický	145	101	369	173
Slovenská republika	884	606	3 358	1 767

1.1.2.2. Pedagogickí zamestnanci súkromných CVČ a CVČ v zriaďovateľskej pôsobnosti OZ

V súkromných centrách voľného času bolo v roku 2010 evidovaných celkovo 739 zamestnancov s pedagogickým zameraním, z čoho pedagogickí zamestnanci v pracovnom pomere s centrom predstavovali iba 7,04%-ný podiel (52 zamestnancov). Ostatní zamestnanci s pedagogickou kvalifikáciou (687/92,96%) vykonávali svoju odbornú činnosť v centrách na základe dohody. Celkový podiel žien v centrách predstavoval 63,46% (469), pričom v prípade interných pedagogických zamestnancov podiel žien predstavoval 53,85% a u zamestnancov na dohodu bol ešte výraznejší (64,19%).

Tabuľka 5 – Pedagogickí zamestnanci súkromných CVČ

kraj	v pracovnom pomere		na dohodu	
	spolu	z toho ženy	spolu	z toho ženy
Bratislavský	0	0	0	0
Trnavský	4	3	41	29
Trenčiansky	0	0	24	2
Nitriansky	0	0	0	0
Žilinský	13	6	134	60
Banskobystrický	12	8	91	66
Prešovský	8	4	146	91
Košický	15	7	251	193
Slovenská republika	52	28	687	441

Činnosť centier voľného času zriadených občianskymi združeniami zabezpečovalo spolu 646 pedagogických zamestnancov, z ktorých bolo 8,82% (57) v zamestnaneckom pomere s centrom. Ostatní zamestnanci pracovali v centrách na základe pracovných dohôd. Celkový podiel žien v týchto CVČ dosiahol 46,59% (301), pričom na úrovni interných zamestnancov bol ich podiel až 75,44%. Podiel žien u pedagogických zamestnancov zamestnaných na dohodu dosiahol 43,80%.

Tabuľka 6 – Pedagogickí zamestnanci CVČ v zriaďovateľskej pôsobnosti OZ

kraj	v pracovnom pomere		na dohodu	
	spolu	z toho ženy	spolu	z toho ženy
Bratislavský	2	2	21	16
Trnavský	0	0	0	0
Trenčiansky	3	3	0	0
Nitriansky	0	0	0	0
Žilinský	12	11	191	25
Banskobystrický	16	10	43	20
Prešovský	12	7	164	118
Košický	12	10	170	79
Slovenská republika	57	43	589	258

1.1.2.3. Pedagogickí zamestnanci cirkevných centier

Cirkevné centrá voľného času vykázali za rok 2010 spolu 525 pedagogických zamestnancov, ktorí sa podieľali na ich činnosti. Interní zamestnanci predstavovali 14,48% z celkového počtu a rozdiel bol zabezpečený prostredníctvom dohôd. Celkový podiel žien v týchto centrách dosiahol 57,52%.

Tabuľka 7 – Pedagogickí zamestnanci cirkevných CVČ

kraj	v pracovnom pomere		na dohodu	
	spolu	z toho ženy	spolu	z toho ženy
Bratislavský	0	0	0	0
Trnavský	0	0	0	0
Trenčiansky	8	5	89	50
Nitriansky	7	5	32	20
Žilinský	36	25	183	108
Banskobystrický	1	1	6	5
Prešovský	18	11	113	46
Košický	6	4	26	22
Slovenská republika	76	51	449	251

1.2. Školské strediská záujmovej činnosti (ŠSZČ)

K 15.9.2010 pôsobilo na území Slovenska spolu 213 školských stredísk záujmovej činnosti. V porovnaní so situáciou v roku 2009 ich počet medziročne vzrástol o 12 zariadení. Najvýraznejšie sa tento medziročný nárast prejavil u verejných² ŠSZČ, kde ich počet medziročne vzrástol o 10. Počet súkromných³ stredísk sa medziročne zvýšil o jedno a v prípade cirkevných bol zaznamenaný medziročný pokles o jedno zariadenie.

Tabuľka 8 – Školské strediská záujmovej činnosti podľa zriaďovateľa

kraj	spolu	z toho		
		verejné	súkromné	cirkevné
Bratislavský	7	3	4	0
Trnavský	13	8	3	2
Trenčiansky	14	9	0	5
Nitriansky	11	8	0	3
Žilinský	37	28	5	4
Banskobystrický	17	9	2	6
Prešovský	74	61	2	11
Košický	40	24	10	6
Slovenská republika	213	150	26	37

Celkovo najvyšší počet ŠSZČ bol zaznamenaný v Prešovskom kraji (74). S výrazným odstupom nasledoval kraj Košický (40 zariadení) a Žilinský (37). V Banskobystrickom kraji v roku 2010 pôsobilo 17 ŠSZČ, Trenčianskom 14, v Trnavskom 13 a v Nitrianskom 11. Najmenej školských stredísk záujmovej činnosti pôsobilo aj v roku 2010 v kraji Bratislavskom (7).

- ❖ **Verejné ŠSZČ** mali v roku 2010 najvýraznejšie zastúpenie v Prešovskom kraji (61 zariadení, čo predstavovalo až 40,67% z verejných ŠSZČ). Nasledovali kraje Žilinský (28 zariadení) a Košický (24 zariadení). Najnižší počet verejných stredísk v roku 2010 pôsobil na území Bratislavského kraja.
- ❖ Najviac **súkromných ŠSZČ** pôsobilo v roku 2010 na území Košického kraja (10). Päť stredísk bolo evidovaných v Žilinskom kraji, štyri v Bratislavskom, tri v Trnavskom a po dve ŠSZČ v krajoch Banskobystrickom a Prešovskom. V Trenčianskom a Nitrianskom kraji v roku 2010 nebolo zaznamenané ani jedno súkromné ŠSZČ.
- ❖ **Cirkevné ŠSZČ** mali najvýraznejšie zázemie v Prešovskom kraji, kde ich bolo evidovaných spolu 11. V Košickom a Banskobystrickom kraji ich bolo zaznamenaných zhodne po šesť, v Trenčianskom päť, v Žilinskom štyri, v Nitrianskom tri a v Trnavskom kraji dve. Jediný kraj, v ktorom v roku 2010 nepôsobilo ani jedno cirkevné školské stredisko záujmovej činnosti bol kraj Bratislavský.

² Štyri ŠSZČ zriadené KŠÚ a 146 zriadených mestami a obcami SR.

³ Z toho 4 zriadené občianskymi združeniami a 22 zriadených súkromníkmi.

1.2.1. Pedagogickí zamestnanci ŠSZČ

Za rok 2010 vykázali školské strediská záujmovej činnosti spolu 3 736 pedagogických zamestnancov. V priemere to predstavovalo 18 zamestnancov na zariadenie. Na úrovni krajov Slovenska bol najvyšší počet pedagogických zamestnancov zaznamenaný v Prešovskom kraji (1 161/16 zamestnancov na zariadenie), za ktorým nasledoval Košický kraj (919/23 zamestnancov na zariadenie). Celkovo najnižší počet pedagogických zamestnancov bol evidovaný v Bratislavskom kraji (134), čo súviselo s faktom, že v danom kraji pôsobil najnižší počet ŠSZČ (v priemere pripadlo na jedno zariadenie 19 pedagogických zamestnancov).

V porovnaní so situáciou v predchádzajúcom roku sa počet pedagogických zamestnancov evidovaných v rámci ŠSZČ zvýšil o 382 pri súčasnom medziročnom náraste počtu stredísk o 12. Najvýraznejší medziročný prírastok počtu pedagogických zamestnancov bol evidovaný v Košickom kraji (207), pričom v kraji Prešovskom, kde sa počet ŠSZČ medziročne zvýšil o štyri zariadenia (rovnako ako v Košickom kraji), vzrástol medziročne počet pedagogických zamestnancov iba o 48. V Žilinskom kraji sa ich počet v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšil o 82 (+5 ŠSZČ v porovnaní s rokom 2009) a v Bratislavskom kraji, pri medziročne nezmenenom počte zariadení, počet pedagogických zamestnancov vzrástol o 62. Mierny nárast bol evidovaný v kraji Trnavskom (7 zamestnancov pri nezmenenom počte zariadení) a Banskobystrickom (traja zamestnanci pri nulovom medziročnom prírastku stredísk). K poklesu počtu pedagogických zamestnancov došlo v Nitrianskom kraji (-8 zamestnancov, nezmenený počet zariadení) a ešte výraznejší pokles bol zaznamenaný v kraji Trenčianskom (-19 zamestnancov pri medziročnom poklese počtu ŠSZČ o jedno).

Tabuľka 9 – Pedagogickí zamestnanci ŠSZČ

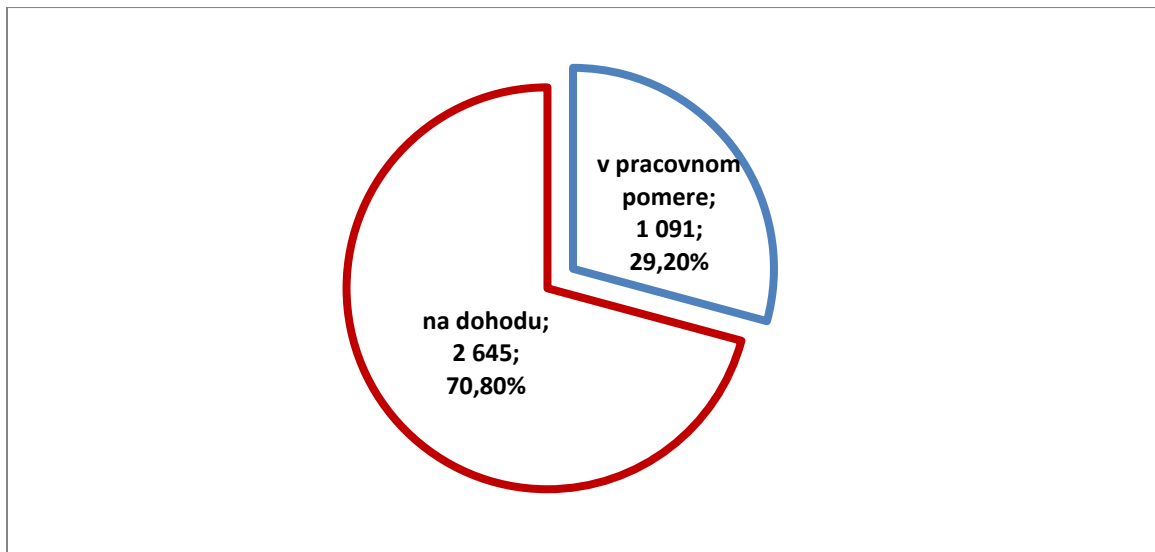
kraj	spolu	z toho ženy	podiel žien	medziročný rozdiel počtu zamestnancov
Bratislavský	134	79	58,96%	62
Trnavský	191	105	54,97%	7
Trenčiansky	199	142	71,36%	-19
Nitriansky	191	140	73,30%	-8
Žilinský	731	442	60,47%	82
Banskobystrický	210	141	67,14%	3
Prešovský	1 161	814	70,11%	48
Košický	919	647	70,40%	207
Slovenská republika	3 736	2 510	67,18%	382

Z celkového počtu 3 736 pedagogických zamestnancov ŠSZČ bolo až 2 510 žien. V percentuálnom vyjadrení to predstavovalo 67,18%-ný podiel. Ženy mali prevahu v rámci skupiny pedagogických zamestnancov vo všetkých krajoch, pričom najvýraznejšiu dominanciu mali v roku 2010 v kraji Nitrianskom (73,30%). Výrazne vyrovnanější situácia z hľadiska zastúpenia oboch pohlaví na činnosti stredísk bola evidovaná v Trnavskom kraji (54,97%).

Rovnako ako v prípade centier voľného času, aj v školských strediskách záujmovej činnosti vykonávali pedagogickí zamestnanci svoju činnosť prevažne na základe pracovnej dohody. Išlo o 2 645 zamestnancov, čo v percentuálnom vyjadrení predstavovalo 70,80%. Ostatných 1 091 (29,20%)

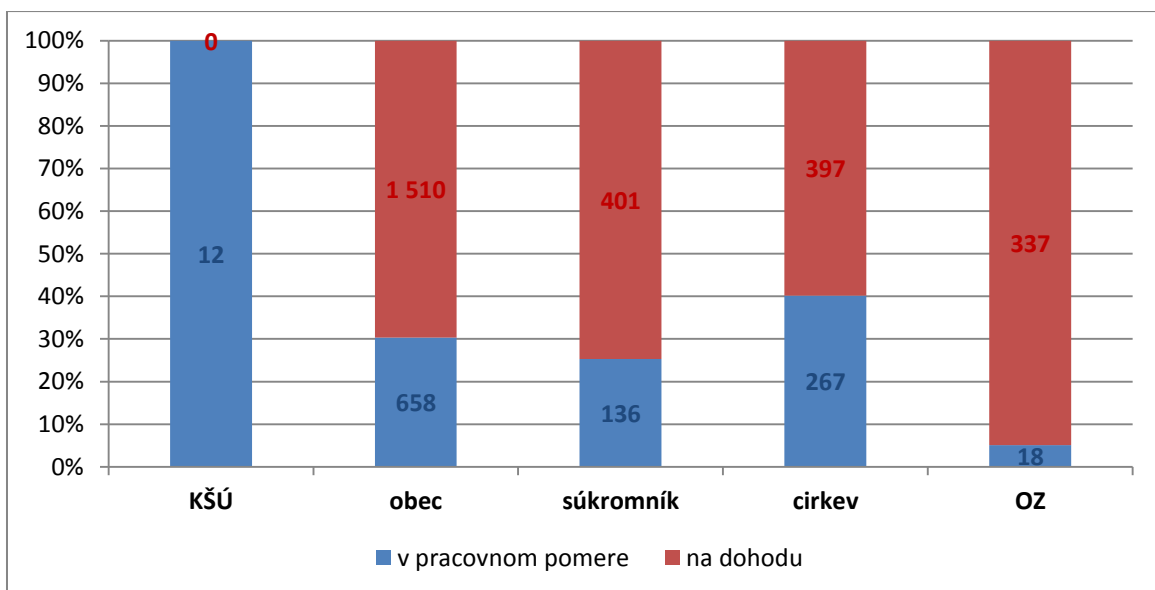
pedagogických zamestnancov bolo v pracovnom pomere so zariadením, v ktorom vykonávalo svoju odbornú činnosť.

Graf 4 – Pedagogickí zamestnanci ŠSZČ podľa zamestnaneckého pomeru

Podiel dohodárov na činnosti ŠSZČ sa výrazne líšil v závislosti od zriaďovateľa zariadenia. Kým v prípade školských stredísk záujmovej činnosti zriadených KŠÚ (štyri zariadenia) bolo všetkých dvanásť pedagógov vlastnými zamestnancami zariadení, v prípade ŠSZČ, ktorých zriaďovateľom boli občianske združenia (rovnako štyri zariadenia) bola činnosť 18 vlastných zamestnancov zariadení podporovaná ešte vo výraznej miere externistami (337 pedagogických zamestnancov). Dvadsaťdva súkromných ŠSZČ vykázalo spolu 136 interných a 401 externých pedagogických zamestnancov. Činnosť cirkevných stredísk (37 zariadení) zabezpečovalo 267 vlastných a 397 externých pedagógov a v prípade ŠSZČ, ktorých zriaďovateľom je mesto alebo obec, bolo evidovaných 658 interných a 1 510 externých pedagogických zamestnancov.

Graf 5 – Pedagogickí zamestnanci ŠSZČ podľa zriaďovateľa

2. Pravidelná záujmová činnosť

Kružky pravidelnej záujmovej činnosti predstavujú nosnú časť činnosti zariadení voľného času. Kružky sú tvorené členmi, ktorí sa v pravidelných intervaloch počas určitého obdobia (spravidla 1 rok) stretávajú za účelom realizácie určitej špecifickej aktivity. Údaje o týchto aktivitách sú kategorizované do desiatich záujmových oblastí, ktorých rozboru sa budeme venovať nižšie.

Zariadenia určené na voľný čas a záujmovú činnosť detí a mládeže v roku 2010 vykázali k 15.9.2010 spolu 16 523 útvarov pravidelnej záujmovej činnosti. V porovnaní so situáciou v rovnakom období v roku 2009 bol zaznamenaný pokles počtu útvarov o 1 746 (-9,56% v porovnaní so situáciou v roku 2009). Z hľadiska dlhodobého vývoja sa však nejedná o výrazný prepad, keďže nárast počtu útvarov v roku 2009 sa výrazne vymykal dlhodobému trendu. Môžeme teda konštatovať, že vývoj tohto ukazovateľa v roku 2010 sa navrátil k dlhodobo nastúpenému trendu spred roka 2009⁴.

V priemere na jedno zariadenie voľného času pripadlo 39 útvarov pravidelnej záujmovej činnosti, pričom najviac útvarov na zariadenie bolo zistených v kraji Žilinskom (59), kde bol zaznamenaný aj celkovo najvyšší počet útvarov. Prehľad celkových počtov záujmových útvarov v jednotlivých krajoch SR obsahuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 10 – Útvary pravidelnej záujmovej činnosti podľa krajov SR

kraj	útvary spolu	vedené internými zamestnancami	podiel vedených internými zamestnancami
Bratislavský	596	309	51,85%
Trnavský	865	399	46,13%
Trenčiansky	993	530	53,37%
Nitriansky	937	516	55,07%
Žilinský	4 637	1 447	31,21%
Banskobystrický	1 665	695	41,74%
Prešovský	3 629	1 597	44,01%
Košický	3 201	1 575	49,20%
Slovenská republika	16 523	7 068	42,78%

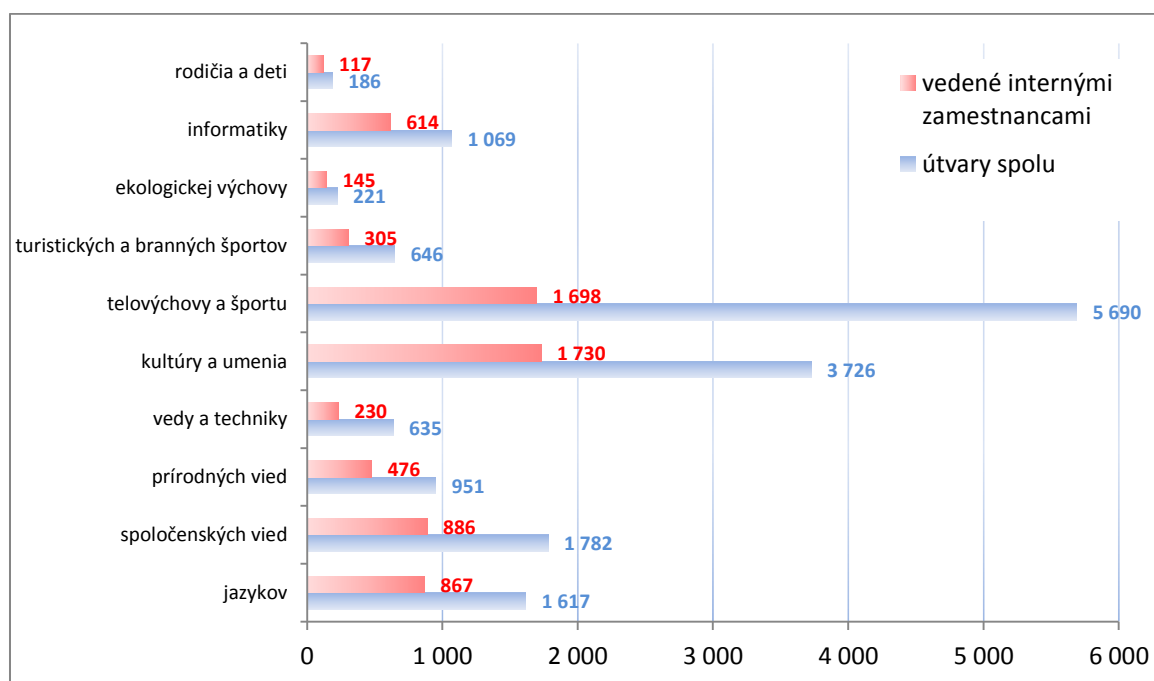
Z celkového počtu 16 523 útvarov bolo v roku 2010 vedených internými zamestnancami zariadení voľného času 7 068, čo percentuálnom vyjadrení predstavovalo 42,78%-ný podiel. Najnižšie percentuálne zastúpenie mali útvary vedené internými zamestnancami v Žilinskom kraji, kde tieto útvary netvorili ani tretinu (31,21%) zo všetkých vykázaných útvarov v danom kraji. Naopak, najvýraznejší podiel mali útvary vedené internými zamestnancami na celkovom počte útvarov v Nitrianskom kraji (55,07%). Nadpolovičnú väčšinu útvarov viedli interní zamestnanci ešte v krajoch Trenčianskom (53,37%) a Bratislavskom (51,85%). V Košickom kraji viedli interní zamestnanci necelú polovicu (49,20%) útvarov pravidelnej záujmovej činnosti.

Z hľadiska oblastí záujmovej činnosti boli aj v roku 2010 najpočetnejšie útvary zamerané na oblasť telovýchovy a športu. Evidovaných bolo celkovo 5 690 útvarov z tejto oblasti, za ktorými s výrazným

⁴ Podrobnejšie sa vývojovým trendom v záujmovej oblasti za posledných desať rokov budeme venovať v pripravovanej publikácii Vývoj ukazovateľov za činnosť CVČ a ŠSZČ v rokoch 2001 až 2010.

odstupom nasledovali útvary zamerané na kultúru a umenie (3 726). Zaujímavým faktom je, že útvary telovýchovy a športu majú celkovo najnižší podiel útvarov vedených internými zamestnancami (iba 29,84%; 1 698 z týchto krúžkov je realizovaných pod dohľadom interného zamestnanca zariadenia voľného času). Tento fakt sa dá čiastočne vysvetliť tým, že zariadeniam sa neoplatí zamestnávať kvalifikovaného športového trénera vzhľadom na rozsah záujmovej činnosti. Pre porovnanie podiel útvarov vedených internými zamestnancami v druhej najpočetnejšej skupine (kultúra a umenie) dosahoval 47,21% z celkového počtu týchto útvarov. Celkovo najvyšší podiel útvarov vedených internými zamestnancami bol zaznamenaný v kategórii zameranej na ekologickú výchovu (65,61%). Tu je však nevyhnutné podotknúť, že daný typ útvarov patril k celkovo menej početným. Podrobný prehľad štruktúry pravidelnej záujmovej činnosti v zariadeniach voľného času podľa oblastí obsahuje Graf 6.

Graf 6 – Útvary pravidelnej záujmovej činnosti podľa oblastí záujmovej činnosti

2.1. Členská základňa útvarov pravidelnej záujmovej činnosti

K 15.9. 2010 evidovali zariadenia voľného času v rámci svojich útvarov pravidelnej záujmovej činnosti celkovo 273 724 členov. Najviac členov útvarov bolo zaznamenaných v Žilinskom kraji (85 687), nasledoval kraj Košický (58 251), Prešovský (56 526), Banskobystrický (27 961) Trenčiansky (13 447), Nitriansky (13 442) a Trnavský (11 674 členov). Najnižší počet členov útvarov bol evidovaný v Bratislavskom kraji (6 736).

Podiel dievčat na celkovej členskej základni útvarov dosiahol 43,48%, pričom najvýraznejší podiel dosiahli dievčatá v Bratislavskom kraji (54,14%) a najnižší v kraji Košickom (38,67%).

Z hľadiska veku tvorili základ členskej základne krúžkov deti do 15 rokov. V roku 2010 ich podiel dosiahol 80,37%. Najvyšší podiel mali deti do 15 rokov na členskej základni v Prešovskom kraji

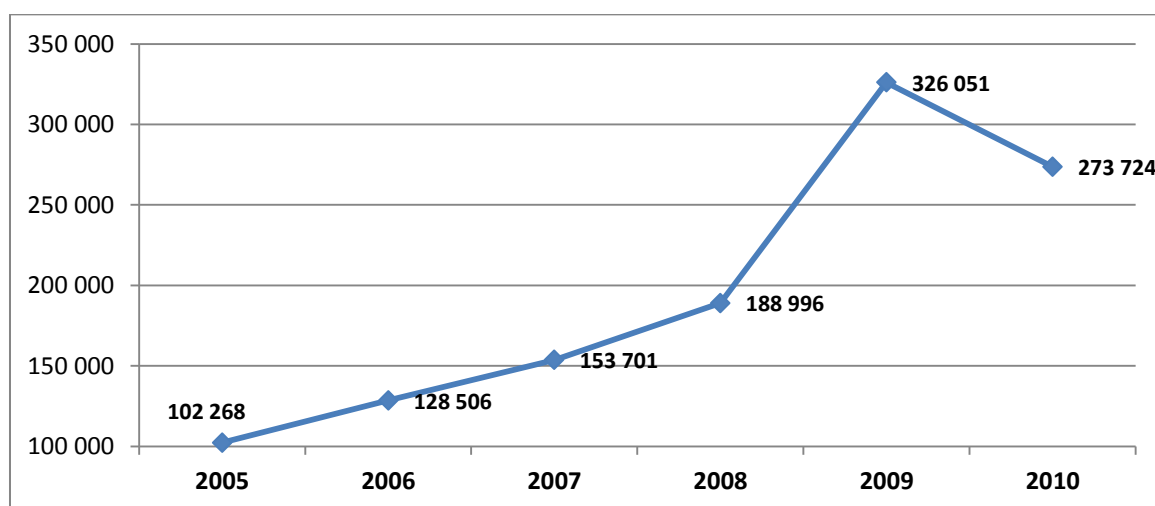
(83,12%). Vyšší podiel táto veková skupina dosiahla aj v Košickom (81,32%) a Žilinskom kraji (80,47%) a naopak najnižší podiel mala v kraji Bratislavskom (72,49%). Podrobný prehľad štruktúry členskej základne útvarov pravidelnej záujmovej činnosti obsahuje tabuľka 11.

Tabuľka 11 – Členská základňa útvarov podľa krajov SR

kraj	členovia útvarov spolu	Z toho dievčatá	členovia do 15 rokov	podiel dievčat	podiel do 15 rokov
Bratislavský	6 736	3 647	4 883	54,14%	72,49%
Trnavský	11 674	5 511	8 875	47,21%	76,02%
Trenčiansky	13 447	7 256	10 694	53,96%	79,53%
Nitriansky	13 442	6 103	10 495	45,40%	78,08%
Žilinský	85 687	33 168	68 950	38,71%	80,47%
Banskobystrický	27 961	13 595	21 754	48,62%	77,80%
Prešovský	56 526	27 205	46 984	48,13%	83,12%
Košický	58 251	22 526	47 367	38,67%	81,32%
Slovenská republika	273 724	119 011	220 002	43,48%	80,37%

V porovnaní s predchádzajúcim rokom (2009) bol zaznamenaný rekordný pokles počtu členov útvarov (-52 327 členov, čo v percentuálnom vyjadrení predstavovalo medziročný pokles o 16,05%). Pri posudzovaní tohto vývoja musíme zohľadniť vývoj v poslednom období, ktorý mal v období predchádzajúcich rokov nepretržite rastúci trend. Tento trend v roku 2009 nadobudol výrazne skokový charakter (medziročný nárast až o 137 055 členov/72,52% v porovnaní so situáciou v roku 2008⁵). Vo svetle týchto faktov môžeme konštatovať, že v roku 2010 sa vývoj (aj napriek medziročnému poklesu) vrátil k pôvodnému trendu s pred roka 2009.

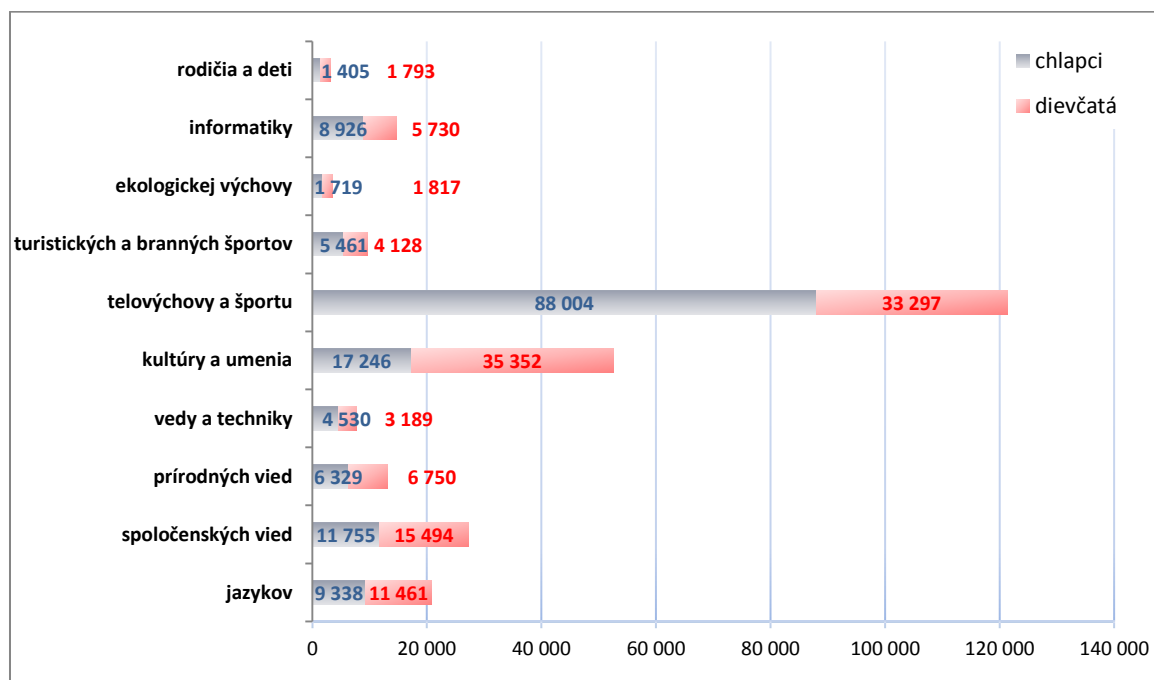
Graf 7 – Vývoj počtu členov útvarov

⁵ Tento výrazný medziročný nárast nemal celoplošný charakter, ale súvisel s vykázanou činnosťou pár centier voľného času.

Z hľadiska záujmových oblastí mali aj v roku 2010 výrazne dominantné postavenie útvary z oblasti telovýchovy a športu. V rámci týchto útvarov bolo evidovaných až 121 301 členov, čo predstavovalo 44,32% z celkovej členskej základne útvarov v danom roku. Výraznú členskú základňu mali aj kultúrno-umelecké útvary (52 598/19,22%) a s výrazným odstupom nasledovali útvary z oblasti spoločenských vied (27 249/9,95%), jazykov (20 799/7,60%) a informatiky (14 656/5,35%).

Graf 8 – Členská základňa útvarov podľa oblastí a pohlavia

Pri posudzovaní členskej základne útvarov pravidelnej záujmovej činnosti z hľadiska pohlavia musíme konštatovať veľmi rôznorodé rozloženie podľa orientácie jednotlivých útvarov. Najnižší podiel dievčat bol evidovaný v prípade telovýchovných a športových útvarov, kde sa na celkovom počte členov týchto útvarov podieľali iba 27,45%-ným podielom. Nižší podiel dievčat bol zaznamenaný ešte vo vedecko-technických útvaroch (41,31%), útvaroch zameraných na turistiku a branné športy (43,05%) a v útvaroch z oblasti informatiky (39,10%). Opačná situácia bola evidovaná v rámci útvarov kultúry a umenia, kde až 67,21% z členskej základne tvorili dievčatá.

2.2. Pravidelná záujmová činnosť v CVČ

Centrá voľného času v roku 2010 zorganizovali spolu 12 292 záujmových útvarov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom to predstavovalo pokles počtu útvarov 1 870 (-13,20% v porovnaní s rokom 2009). V tejto súvislosti je však potrebné poukázať na fakt, že rok 2009 sa niesol v znamení enormného nárastu počtu záujmových útvarov (medziročný nárast v porovnaní s rokom 2008 bol zaznamenaný až na úrovni 48,17%, t.j. 4 604 krúžkov).

Tabuľka 12 – Prehľad celkového počtu záujmových útvarov CVČ podľa krajov SR

kraj	počet záujmových útvarov		Podiel útvarov vedených internými zamestnancami
	spolu	vedených internými zamestnancami	
Bratislavský	473	239	50,53%
Trnavský	575	259	45,04%
Trenčiansky	727	319	43,88%
Nitriansky	725	324	44,69%
Žilinský	3 828	1 068	27,90%
Banskobystrický	1 350	491	36,37%
Prešovský	2 358	585	24,81%
Košický	2 256	941	41,71%
Slovenská republika	12 292	4 226	34,38%

Z celkového počtu 12 292 útvarov, bola zhruba tretina útvarov (4 226/34,38%) vedená internými zamestnancami centier voľného času. Na úrovni krajov bolo zabezpečenie činnosti útvarov najvýraznejšie v Bratislavskom kraji, kde interní zamestnanci CVČ viedli viac ako polovicu útvarov (239/50,53%). Vyššie percentuálne zastúpenie mali útvary vedené internými zamestnancami aj v krajoch Trnavskom (45,04%), Nitrianskom (44,69%), Trenčianskom (43,88%) a Košickom (41,71%). Naopak, nižší podiel mali v krajoch Banskobystrickom (36,37%), Žilinskom (27,90%) a Prešovskom (24,81%).

Počty útvarov pravidelnej záujmovej činnosti v zariadeniach podľa zriaďovateľa kopírovali počty zariadení. Najviac útvarov bolo evidovaných v prípade verejných centier (8 913), nasledovali súkromné (1 352 útvarov), CVČ zriadené občianskymi združeniami (1 036) a najnižší počet útvarov zrealizovali v roku 2010 cirkevné centrá voľného času (991).

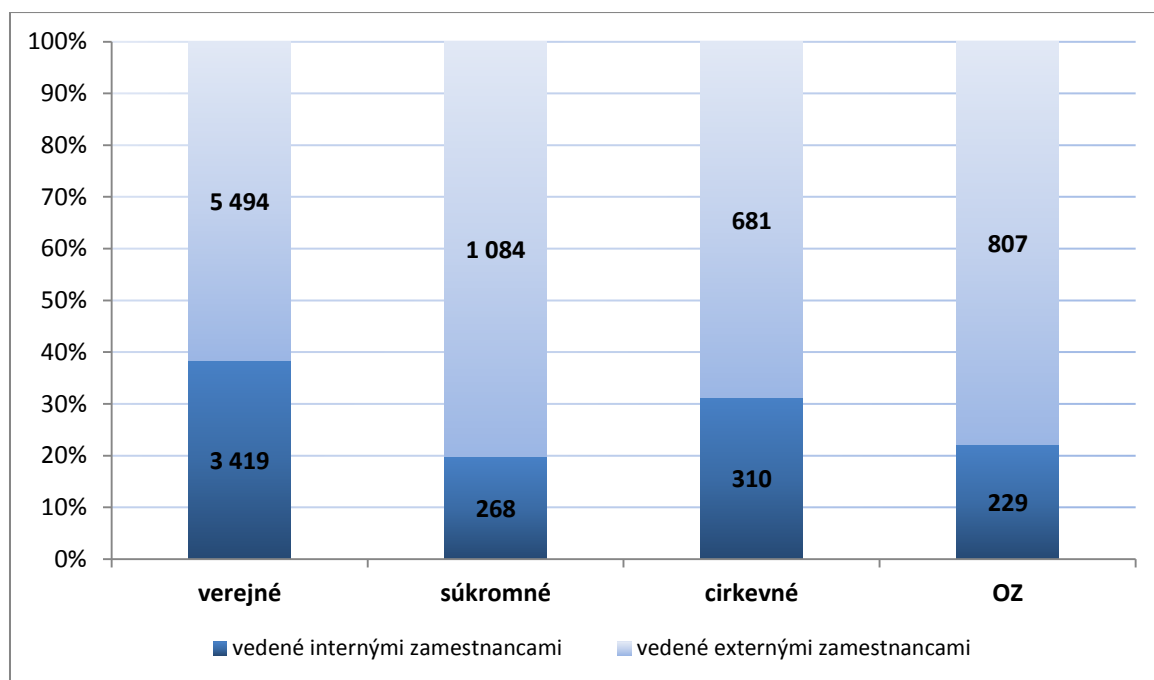
Tabuľka 13 – Útvary pravidelnej záujmovej činnosti podľa zriaďovateľa CVČ

kraj	spolu	z toho v zariadeniach			
		verejných	súkromných	cirkevných	OZ
Bratislavský	473	426	0	0	47
Trnavský	575	504	71	0	0
Trenčiansky	727	537	40	132	18
Nitriansky	725	616	0	109	0
Žilinský	3 828	3 033	216	384	195
Banskobystrický	1 350	699	369	13	269
Prešovský	2 358	1 654	198	208	298
Košický	2 256	1 444	458	145	209
Slovenská republika	12 292	8 913	1 352	991	1 036

Z hľadiska zriaďovateľa CVČ výrazne dominovali vo všetkých prípadoch útvary vedené externými zamestnancami. V prípade verejných centier zabezpečovali interní zamestnanci chod 3 419 útvarov (38,36% z celkového počtu) a zvyšných 5 494 (61,64%) bolo zabezpečených internistami. V súkromných centrách bolo vedených internými zamestnancami dokonca až 80,18% (1 084) z celkového počtu útvarov. V cirkevných CVČ vypomáhalo interným zamestnancom 681 externistov

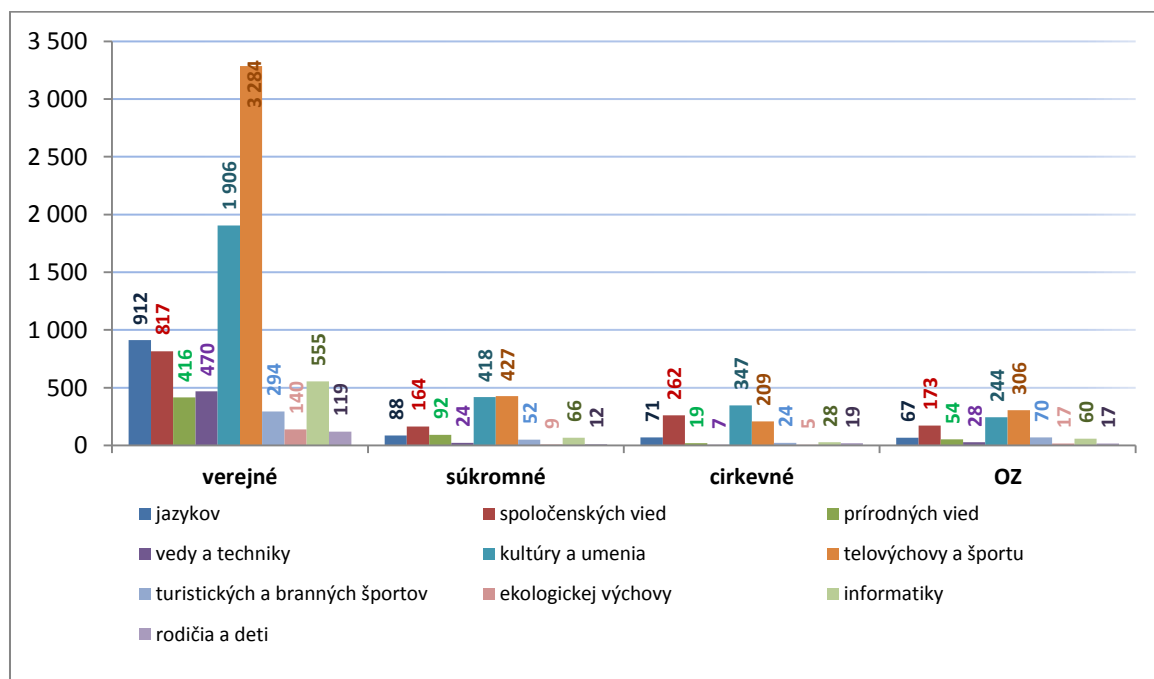
(68,72%) a v centrách zriadených občianskymi združeniami sa popri 229 interných zamestnancoch o chod krúžkov staralo 807 (77,90%) externých zamestnancov. Bližšie graf 9.

Graf 9 – Útvary pravidelnej záujmovej činnosti CVČ podľa zriaďovateľa a zabezpečenia činnosti

V roku 2010 bola viac ako tretina (4226/34,38%) útvarov pravidelnej záujmovej činnosti zameraných na oblasť telovýchovy a športu. Výraznejší podiel mali aj útvary kultúry a umenia (2915/23,71%) a viac ako tisíc útvarov bolo evidovaných ešte v oblasti spoločenských vied (1416/11,52%) a jazykov (1138/9,26%). Pohľad na špecifiká v jednotlivých oblastiach v závislosti od zriaďovateľa CVČ obsahuje nasledujúci graf.

Graf 10 – Štruktúra záujmových útvarov v CVČ podľa zriaďovateľa

2.2.1. Členská základňa záujmových útvarov CVČ

V roku 2010 evidovali centrá voľného času vo svojich záujmových útvaroch celkovo 195 908 členov. V porovnaní s rokom 2009 to predstavovalo medziročný pokles počtu členov o 51 246 (v percentuálnom vyjadrení -20,73%). Najvýraznejší medziročný pokles bol zaznamenaný v Žilinskom kraji (-20 291 členov), avšak vzhľadom na celkovo rozsiahlejšiu členskú základňu útvarov v danom kraji to v percentuálnom vyjadrení predstavovalo medziročný pokles o 23,82%. Oveľa výraznejší medziročný pokles vzhľadom na veľkosť členskej základni bol zaznamenaný v Trnavskom kraji (-12 494, v percentuálnom vyjadrení medziročný pokles až o 62,75%). Na tomto mieste je však nevyhnutné podotknúť, že v roku 2009 bol v Trnavskom kraji najvýraznejší medziročný nárast v porovnaní s rokom 2008. Členská základňa útvarov sa medziročne zvýšila až o 283,73% (14 723 členov). Pre porovnanie, v roku 2008 bolo v Trnavskom kraji evidovaných 5 189 členov útvarov, zatiaľ čo v roku 2010 to bolo 7 418. Môžeme teda konštatovať, že v roku 2010 došlo k skôr ako k prepadu záujmu o pravidelnú záujmovú činnosť, k návratu k pôvodnému mierne rastúcemu trendu a odstráneniu (podozrenia z) deformácií v oblasti záujmovej činnosti⁶.

Najvyšší počet členov záujmových útvarov bolo evidovaných v Žilinskom kraji (64 908), nasledoval kraj Prešovský (37 511), Košický (36 858) a Banskobystrický (23 890). V Nitrianskom kraji sa venovalo pravidelnej záujmovej činnosti 10 496 detí, v Trenčianskom kraji to bolo 9 860 a v Trnavskom už spomínaných 7 418. Najmenej členov útvarov pravidelnej záujmovej činnosti bolo evidovaných v Bratislavskom kraji, kde pripadlo aj najmenej (11) členov v priemere na jeden útvar. Najvyšší priemerný počet členov na útvar bolo evidovaných v Banskobystrickom kraji (18), v Žilinskom to bolo 16 členov na útvar. Na celoslovenskej úrovni pripadlo v priemere 16 členov na jeden útvar pravidelnej záujmovej činnosti.

Tabuľka 14 – Členská základňa záujmových útvarov CVČ

kraj	členovia	z toho dievčatá	podiel dievčat
Bratislavský	4 967	2 848	57,34%
Trnavský	7 418	3 523	47,49%
Trenčiansky	9 860	5 371	54,47%
Nitriansky	10 496	4 553	43,38%
Žilinský	64 908	26 750	41,21%
Banskobystrický	23 890	11 475	48,03%
Prešovský	37 511	17 856	47,60%
Košický	36 858	15 479	42,00%
Slovenská republika	195 908	87 855	44,85%

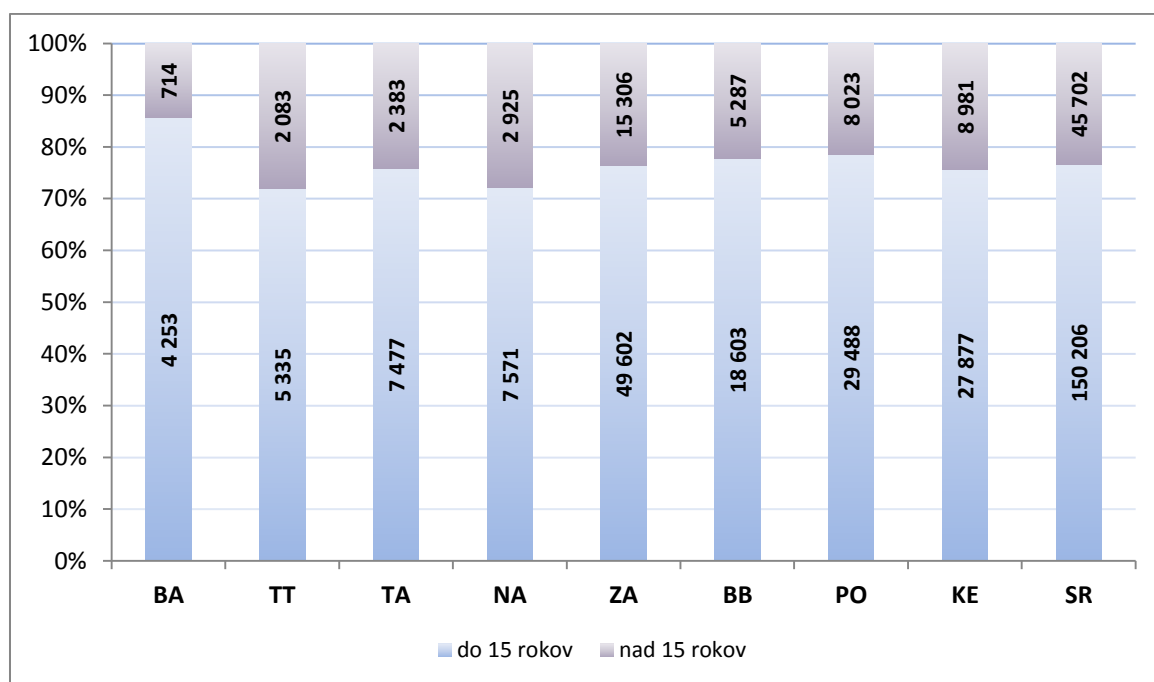
V rámci členskej základne krúžkov bolo evidovaných 87 855 dievčat, čo v percentuálnom vyjadrení predstavovalo 44,85% z celkovej členskej základne. Najviac dievčat bolo zaznamenaných, aj vzhľadom na najširšiu členskú základňu v Žilinskom kraji (26 750/41,21% z členskej základne), pričom

⁶ Vid' napríklad: <http://ekonomika.etrend.sk/ekonomika-slovensko/vynosny-biznis-s-mladeznickym-hokejom.html>

najvýraznejší podiel dievčat bol evidovaný v Bratislavskom kraji (57,34%). Výrazný podiel na členskej základni mali dievčatá aj Trenčianskom (54,47%), Banskobystrickom (48,03%) a Trnavskom kraji (47,49%).

Z celkovej členskej základne (195 908 členov) útvarov pravidelnej záujmovej činnosti bolo 150 206 členov vo veku do 15 rokov, čo predstavovalo viac ako tri štvrtiny členskej základne (76,67%). Najvýraznejší podiel najmladšej vekovej kategórie bol evidovaný v Bratislavskom kraji (85,63%) a naopak, najvyšší podiel členov nad 15 rokov bol v roku 2010 zaznamenaný v Trnavskom kraji (28,08%; podiel tejto vekovej skupiny na celoslovenskej úrovni bol 23,33%).

Graf 11 – Členská základňa záujmových útvarov CVČ podľa veku

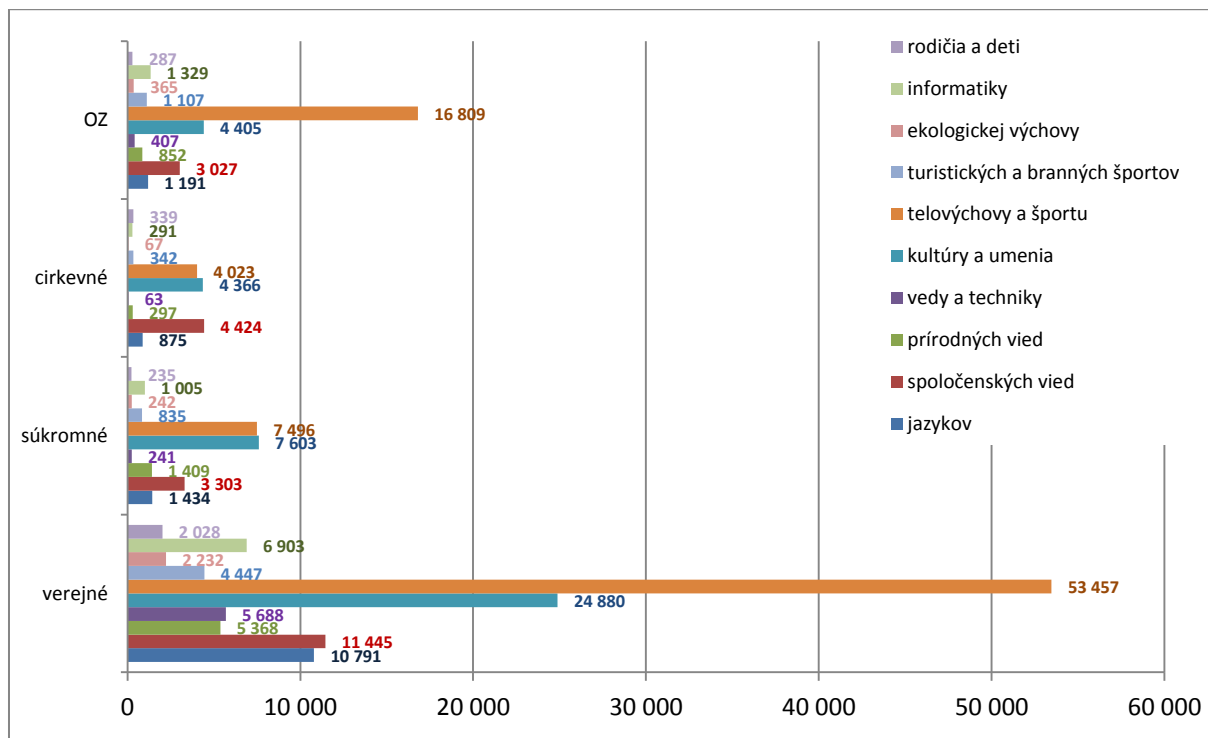
Z hľadiska záujmových oblastí mali najpočetnejšiu členskú základňu útvary z oblasti telovýchovy a športu (81 785 členov, 41,75% z celkového počtu členov útvarov). S výrazným odstupom nasledovali útvary kultúry a umenia, v rámci ktorých bolo evidovaných 41 254 členov (21,060%). Relatívne vyššiu členskú základňu mali aj spoločenskovedné útvary (22 199/11,33%) a útvary zamerané na jazyky (14 291/7,29%). V závislosti od zriaďovateľa CVČ boli zaznamenaná určité špecifiká:

- ❖ Vo verejných CVČ bola v roku najpočetnejšia skupina členov zameraných na telovýchovu a šport (53 457), pričom na jeden útvar v uvedenej oblasti pripadlo v priemere 16 členov. Na kultúru a umenie sa v daných zariadeniach orientovalo 24 880 členov, útvary spoločenských vied navštevovalo 11 445 členov a jazykové útvary 10 791 členov.
- ❖ Obdobná situácia bolo aj v centrách zriadených občianskymi združeniami. Najpočetnejšou skupinou boli členovia útvarov telovýchovy a športu (16 809; na jeden útvar v danej oblasti pripadlo v priemere až 55 členov), nasledovali útvary kultúry a umenia (4 405 členov), spoločenských vied (3 027 členov) a vyššiu členskú základňu ako jazykové kurzy (1 191 členov) mali už iba infromatické útvary (1 329 členov).
- ❖ V cirkevných CVČ najpočetnejšia skupina členov útvarov pravidelnej záujmovej činnosti sa orientovala na spoločenské vedy (4 424 členov; v priemere 17 členov na útvar). Nad

členskou základňou útvarov telovýchovy a športu (4 023) mierne prevažovala členská základňa kultúrno-umeleckých útvarov (4 366). Vyššiu členskú základňu mali ešte jazykovo orientované útvary (875 členov).

- ❖ V súkromných centrách mali v roku 2010 najväčšiu členskú základňu útvary kultúry a umenia (7 603 členov; v priemere 18 členov na útvary). Telovýchove a športu sa venovalo 7 496 členov, spoločenským vedám 3 303 členov. Výraznejšie počty členskej základne mali ešte útvary orientované na jazyky (1 434 členov), prírodné vedy (1 409) a informatiku (1 005 členov).

Graf 12 – Členská základňa útvarov podľa oblastí a zriaďovateľa CVČ

2.3. Pravidelná záujmová činnosť v ŠSZČ

Školské strediská záujmovej činnosti za rok 2010 vykázali spolu 4 231 útvarov pravidelnej záujmovej činnosti. Najviac týchto útvarov bolo evidovaných v Prešovskom kraji (1 271), v Košickom kraji to bolo 945 útvarov, v Žilinskom 809 a v Banskobystrickom kraji ŠSZČ zabezpečili pre svojich členov 315 záujmových útvarov.

Z celkového počtu 4 231 útvarov bolo 2 842 vedených internými zamestnancami. V percentuálnom vyjadrení to predstavovalo 67,17%. Najvýraznejšie zastúpenie mali krúžky vedené internými zamestnancami v Nitrianskom kraji (192/90,57%). Nasledoval Prešovský kraj (1 012/79,62%) a výrazný podiel na počte útvarov mali tieto útvary aj Trenčianskom kraji (211/79,32%). V najnižšej miere mali svoje záujmové útvary zabezpečené vlastnými zamestnancami školské strediská záujmovej činnosti Trnavského kraja (z 290 útvarov bolo vedených internými zamestnancami iba 140, teda v 48,28% z nich). Bližšie tabuľka 15.

Tabuľka 15 – Útvary pravidelnej záujmovej činnosti

kraj	spolu	vedené internými zamestnancami	podiel útvarov vedených internistami
Bratislavský	123	70	56,91%
Trnavský	290	140	48,28%
Trenčiansky	266	211	79,32%
Nitriansky	212	192	90,57%
Žilinský	809	379	46,85%
Banskobystrický	315	204	64,76%
Prešovský	1 271	1 012	79,62%
Košický	945	634	67,09%
Slovenská republika	4 231	2 842	67,17%

Z hľadiska zriaďovateľa zariadení, najvyšší počet útvarov zorganizovali ŠSZČ zriadené mestami a obcami (2 569), nasledovali cirkevné ŠSZČ (831 útvarov), súkromné (512) a školské strediská záujmovej činnosti zriadené občianskymi združeniami (303). Strediská zriadené KŠÚ vykázali za rok 2010 šesťnásť útvarov pravidelnej záujmovej činnosti.

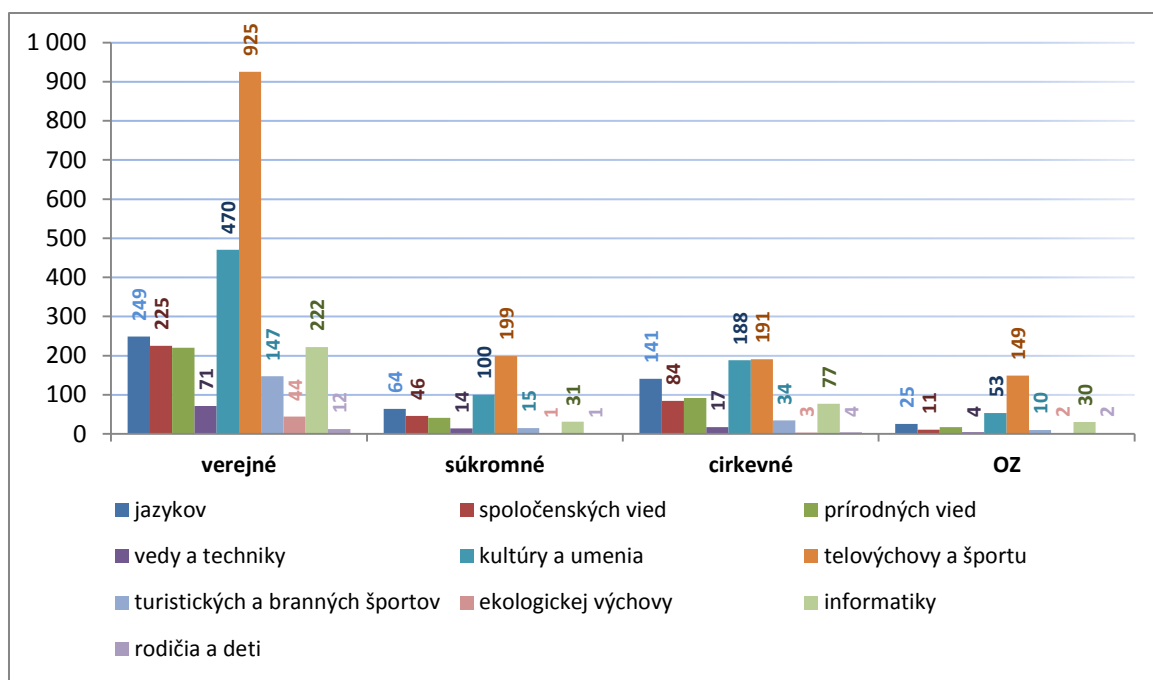
Tabuľka 16 – Záujmové útvary podľa zriaďovateľa ŠSZČ

kraj	spolu	z toho podľa zriaďovateľa ŠSZČ				
		KŠÚ	obec	súkromník	cirkev	OZ
Bratislavský	123	0	48	46	0	29
Trnavský	290	15	62	151	62	0
Trenčiansky	266	0	130	0	136	0
Nitriansky	212	0	150	0	62	0
Žilinský	809	1	530	54	131	93
Banskobystrický	315	0	187	22	106	0
Prešovský	1 271	0	1 038	21	212	0
Košický	945	0	424	218	122	181
Slovenská republika	4 231	16	2 569	512	831	303

Viac ako tretina (1 464/34,60%) všetkých útvarov pravidelnej záujmovej činnosti bola zameraná na oblasť telovýchovy a športu. Kultúre a umeniu sa mohli členovia ŠSZČ venovať v 811 útvaroch (19,17%), na jazyky bolo orientovaných 479 útvarov (11,32%), prírodným vedám 370 (8,74%), spoločenským vedám 366 (8,65%) a informatike 360 (8,51%) útvarov pravidelnej záujmovej činnosti. Okrem toho mohli deti realizovať svoje záujmy v útvaroch turistiky a branných športov (206/4,87%), vedy a techniky (106/2,51%), ekologickej výchovy (50/1,18%) a v útvaroch zameraných na spoločnú prácu rodičov a detí (19/0,45%).

V zariadeniach podľa zriaďovateľa boli z hľadiska štruktúry útvarov pravidelnej záujmovej činnosti oveľa menšie odlišnosti, ako v prípade rovnakých ukazovateľov v oblasti centier voľného času. Podrobný prehľad štruktúry záujmových útvarov podľa oblastí a zriaďovateľa ŠSZČ obsahuje nasledujúci graf.

Graf 13 – Štruktúra záujmových útvarov ŠSZČ podľa zriaďovateľa

2.3.1. Členská základňa záujmových útvarov ŠSZČ

Školské strediská záujmovej činnosti evidovali za rok 2010 v rámci členskej základne svojich útvarov záujmovej činnosti spolu 77 816 členov. Najvyšší počet členov bol evidovaný v Košickom kraji (21 393), nasledoval kraj Žilinský (20 779) a Prešovský (19 015). ŠSZČ v Trnavskom kraji evidovali 4 256 členov záujmových útvarov, v Banskobystrickom kraji to bolo 4 071 členov, v Trenčianskom 3 587, v Nitrianskom 2 946 a v Bratislavskom 1 769 členov záujmových útvarov.

Dievčatá sa podieľali na celkovej počte členov podielom 40,04% (31 156). Najvýraznejší podiel na členskej základni útvarov mali Nitrianskom kraji (52,61%). Vyšší podiel mali dievčatá aj Trenčianskom (52,55%), Banskobystrickom (52,08%) a Prešovskom kraji (49,17%). Naopak, najnižší podiel dievčat v rámci útvarov pravidelnej záujmovej činnosti bol zaznamenaný v Košickom kraji (iba 32,94% z celkovej členskej základne útvarov v danom kraji).

Tabuľka 17 – Členská základňa záujmových útvarov ŠSZČ

kraj	členovia spolu	z toho dievčatá	podiel dievčat
Bratislavský	1 769	799	45,17%
Trnavský	4 256	1 988	46,71%
Trenčiansky	3 587	1 885	52,55%
Nitriansky	2 946	1 550	52,61%
Žilinský	20 779	6 418	30,89%
Banskobystrický	4 071	2 120	52,08%
Prešovský	19 015	9 349	49,17%
Košický	21 393	7 047	32,94%
Slovenská republika	77 816	31 156	40,04%

V roku 2010 bolo až 89,69% (69 796) členov útvarov pravidelnej záujmovej činnosti ŠSZČ vo veku do 15 rokov. Najvýraznejší podiel na členskej základni útvarov mali deti do 15 rokov v nitrianskom kraji (až 99,25% z celkovej členskej základne útvarov v danom kraji). Výrazné zastúpenie mala najmladšia veková kategória aj v krajoch Žilinskom (93,11%), Prešovskom (92,01%) a Košickom (91,10%). Na rozdiel od centier voľného času, ŠSZČ v Bratislavskom kraji mali výrazne najnižší podiel detí do 15 rokov vo svojich útvaroch (iba 35,61%), pričom tento kraj bol jediný, kde členskú základňu krúžkov tvorili primárne členovia starší ako 15 rokov.

Graf 14 – Veková štruktúra členskej základne útvarov ŠSZČ

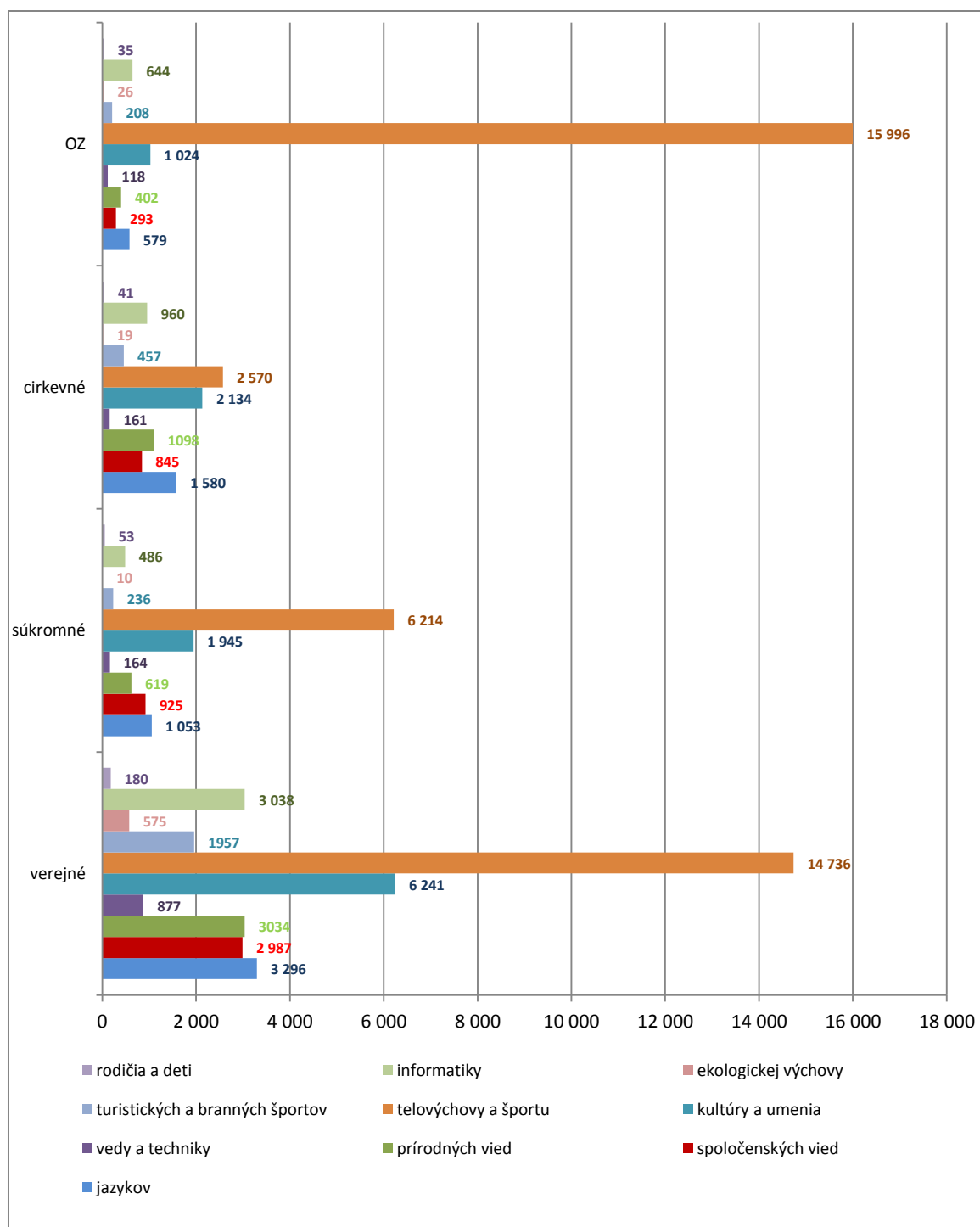

Viac ako polovica (39 516/50,78%) z celkového počtu členov záujmových útvarov bola evidovaná v oblasti telovýchovy a športu. Druhou najpočetnejšou skupinou boli útvary zamerané na kultúru a umenie (11 344/14,58%). Okrem toho 8,36% (6 508) členov bolo evidovaných v jazykových, 6,62% (5 153) prírodovedných, 6,59% (5 128) v informatických a 6,49% (5 050) členov vykázali ŠSZČ v rámci útvarov zameraných na spoločenské vedy. Turistickým a branným športom sa venovalo 2 858 (3,67%) členov, vede a technike 1 320 (1,70%), ekologickej výchove 630 (0,81%) a spoločnej činnosti rodičov a detí sa venovalo 309 (0,40%) členov záujmových útvarov v ŠSZČ.

Štruktúra členskej základne v jednotlivých záujmových oblastiach v závislosti od zriaďovateľa zariadenia sa neprejavovala tak výraznými odlišnosťami ako to bolo v prípade centier voľného času. Tento fakt je podmienený aj tým, že už samotné zloženie útvarov podľa oblastí u jednotlivých zriaďovateľov nemala žiadne výraznejšie odlišnosti.

U všetkých zriaďovateľov dominovali členovia telovýchovných a športových útvarov, za ktorými v počte nasledovali členovia kultúrno-umeleckých útvarov a útvarov zameraných na jazyky. Podrobný prehľad štruktúry členskej základne v závislosti od oblasti záujmovej činnosti a zriaďovateľa ŠSZČ obsahuje nasledujúci graf.

Graf 15 – Štruktúra členskej základne záujmových útvarov ŠSZČ

Z hľadiska pohlavia bola členská základňa krúžkov podľa zmerania rozložená výrazne nerovnomerne. Najväčší rozdiel v zastúpení pohlaví bol zaznamenaný v prípade útvarov zameraných na telovýchovu a šport, kde podiel chlapcov predstavoval až 74,31% (29 365). Opačná situácia bola evidovaná v oblasti kultúry a umenia, kde chlapci tvorili iba jednu tretinu (3 785/33,37%) z členskej základne útvarov v danej oblasti.

3. Príležitostná záujmová činnosť

U centier voľného času sú každoročne zisťované okrem údajov o pravidelnej záujmovej činnosti aj informácie o príležitostných podujatiach. Príležitostné podujatia predstavujú nepravidelnú činnosť centier, ktorá je nad rámec činnosti vykonávanej pravidelne a systematicky v krúžkoch. V roku 2010 vykázali centrá spolu 41 156 podujatí príležitostnej záujmovej činnosti, čo v porovnaní so situáciou v roku 2009 predstavovalo medziročný nárast o 16 767 (68,75%) podujatí. Pod tento výrazný medziročný nárast sa podpísala činnosť CVČ Banskobystrického kraja, ktoré v roku 2009 zorganizovali 14 910 podujatí príležitostnej záujmovej činnosti. V danom kraji to predstavovalo medziročný nárast o 10 726 podujatí (medziročný nárast o 256,36%). Takmer osemdesiatpercentný (79,64%) podiel na celkovom počte zorganizovaných príležitostných podujatiach v Banskobystrickom kraji mali tri CVČ, ktoré boli najaktívnejšie v organizovaní príležitostných podujatí aj na celoslovenskej úrovni. Jednalo sa o centrá v mestách Revúca (2 175 podujatí), Žarnovica (4 459 podujatí) a Žiar nad Hronom (5 240 podujatí). Druhým najaktívnejším krajom z hľadiska príležitostných podujatí bol kraj Žilinský, kde CVČ v roku 2010 zorganizovali spolu 5 908 podujatí príležitostnej záujmovej činnosti, čo predstavovalo medziročný nárast počtu podujatí v danom kraji o 2 863 (94,02%). Výrazný percentuálny medziročný nárast bol zaznamenaný aj v krajoch Trenčianskom (2 655/153,91%) a Bratislavskom (1 687/126,67%). Naopak, ponuka príležitostných podujatí sa medziročne znížila v Košickom kraji (-512 podujatí; -9,82%) a najvýraznejší medziročný prepád počtu zorganizovaných príležitostných podujatí bol zaznamenaný v kraji Nitrianskom (-1 368 podujatí, čo predstavovalo medziročný pokles až o 46,71% v porovnaní so situáciou, ktorá bola evidovaná v roku 2009), pričom CVČ v danom kraji uskutočnili v roku 2010 celkovo najnižší počet príležitostných podujatí v porovnaní s ostatnými kraji Slovenska (iba 3,79% z celkového počtu, čo predstavovalo 1 561 podujatí).

Tabuľka 18 - Podujatia príležitostnej záujmovej činnosti

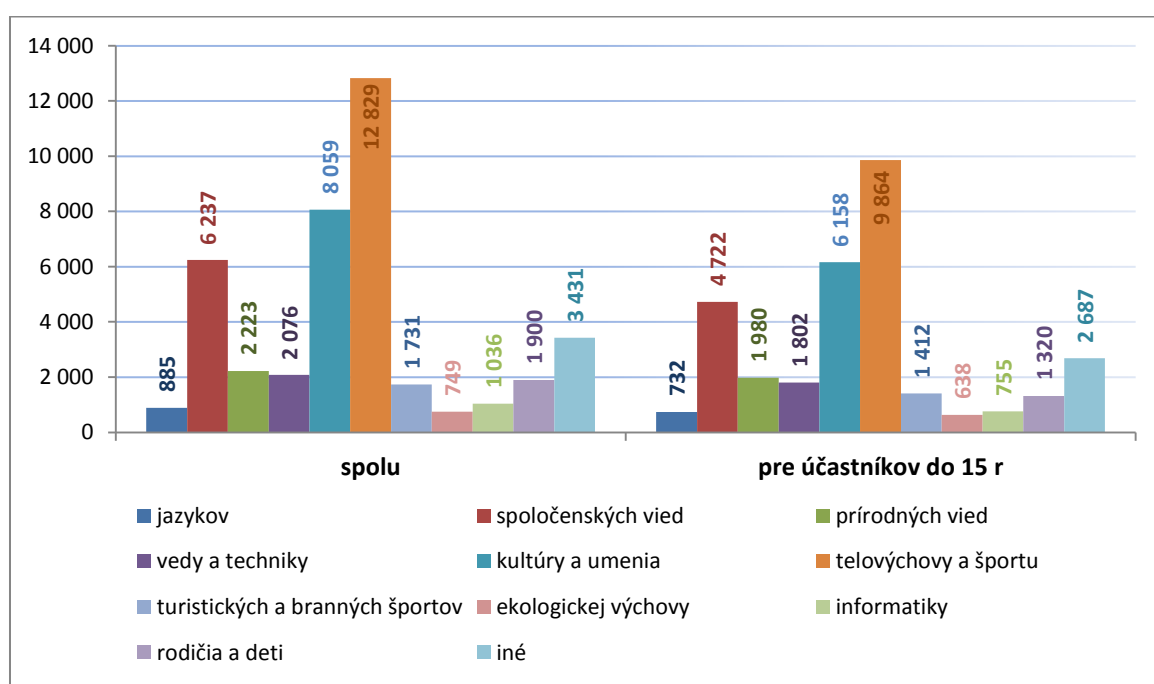
kraj	podujatia príležitostnej záujmovej činnosti		podiel podujatí pre deti do 15 rokov	medziročný rozdiel v p. b.
	podujatia spolu	z toho pre deti do 15 rokov		
Bratislavský	2 988	2 103	70,38%	-9,33
Trnavský	2 215	1 477	66,68%	-8,65
Trenčiansky	4 380	3 405	77,74%	3,36
Nitriansky	1 561	1 217	77,96%	-6,16
Žilinský	5 908	4 506	76,27%	1,79
Banskobystrický	14 910	12 153	81,51%	4,62
Prešovský	4 491	3 687	82,10%	1,88
Košický	4 703	3 522	74,89%	0,36
Slovenská republika	41 156	32 070	77,92%	0,52

Podujatia príležitostnej záujmovej činnosti sú sledované aj z hľadiska cieľovej vekovej skupiny, pre ktorú sú primárne určené. V roku 2010 bolo 77,92% týchto podujatí adresovaných pre deti do 15 rokov. V porovnaní s rokom 2009 sa podiel týchto podujatí mierne zvýšil o 0,52 percentuálneho bodu. Najvyšší podiel podujatí pre najmladšiu vekovú kategóriu bol zaznamenaný v Prešovskom kraji (82,10%). V kraji Banskobystrickom, kde bol evidovaný celkovo najvyšší medziročný nárast počtu príležitostných podujatí tvorili podujatia určené najmladšej vekovej kategórii 81,51%. Podiel podujatí

pre deti do 15 rokov sa medziročne znížil v krajoch Nitrianskom (-6,16 percentuálneho bodu), Trnavskom⁷ (-8,65 p. b.) a najvýraznejšiemu medziročnému poklesu došlo v Bratislavskom kraji (-9,33 percentuálneho bodu). Podrobný prehľad podielu príležitostných podujatí pre deti do 15 rokov v jednotlivých krajoch obsahuje tabuľka 18.

Tradične aj v roku 2010 boli najpočetnejšie príležitostné záujmové podujatia z oblasti telovýchovy a športu (12 829 podujatí, čo predstavovalo 31,17% z celej príležitostnej činnosti). Druhou najpočetnejšou skupinou boli podujatia z oblasti kultúry a umenia (8 059/19,58%), nasledované podujatiami zameranými na spoločenské vedy (6 237/15,15%). Najmenej početné boli v roku 2010 ekologicky orientované podujatia (749/1,82%), nasledované jazykovými (885/2,15%) a podujatiami z oblasti informatiky (1 036/2,52%). Okrem desiatich štandardne zisťovaných oblastí, zorganizovali centrá voľného času aj 3 431 (8,34%) podujatí z iných, bližšie nešpecifikovaných oblastí.

Graf 16 – Príležitostné záujmové podujatia podľa zamerania

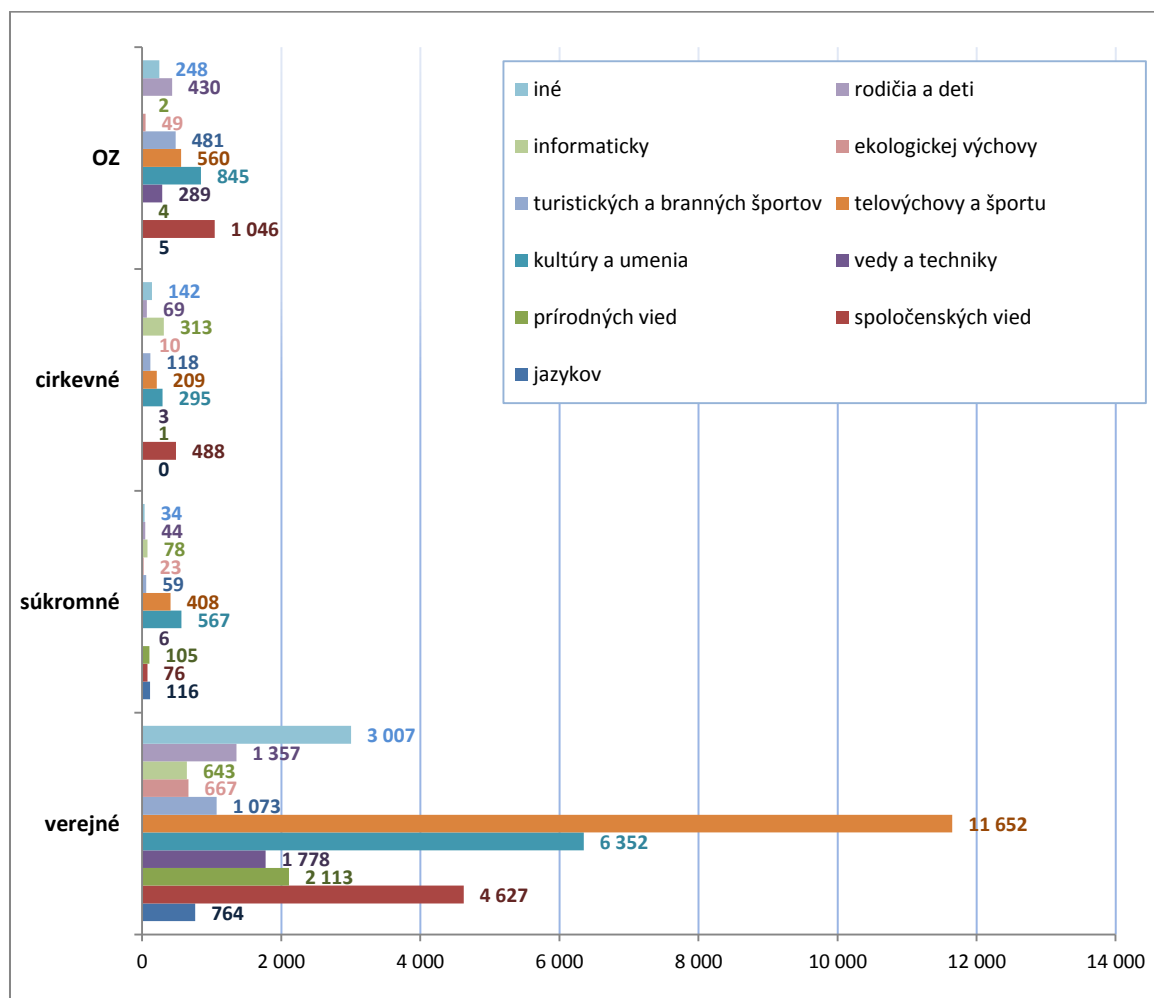

V priemere 77,92% podujatí bolo adresovaných deťom do 15 rokov. Na úrovni jednotlivých oblastí bol najvýraznejší podiel podujatí pre najmladšiu vekovú kategóriu zaznamenaný v prípade podujatí orientovaných na prírodné vedy (89,07%) a výrazný podiel mali podujatia pre najmladších aj v prípade vedecko-technických podujatí (86,80%). Osemdesiatpercentný podiel presiahli podujatia pre 15-ročných ešte v prípade podujatí z oblasti ekológie (85,18%), jazykov (82,71%) a turistických a branných športov (81,57%). Naopak, najnižší podiel podujatí určených prednostne pre deti do 15 rokov bol evidovaný v kategórii podujatí zameraných na spoločnú činnosť rodičov a detí (69,47%), čo je pochopiteľné už z hľadiska samotnej povahy daných podujatí.

⁷ V Trnavskom kraji bol v roku 2010 zaznamenaný celkovo najnižší podiel príležitostných záujmových podujatí určených najmladšej vekovej kategórii (iba 66,68%).

Podujatia organizované verejnými centrami voľného času mali v roku 2010 až 82,69%-ný podiel (34 033 podujatí) na celkovom počte podujatí príležitostnej záujmovej činnosti. Cirkevné CVČ sa na príležitostných aktivitách podieľali rovnými štyrmi percentami (1 648 podujatí) a súkromný sektor dosiahol spolu 13,30%-ný podiel (z toho súkromné CVČ zorganizovali 1 516/3,68% a CVČ v zriaďovateľskej pôsobnosti občianskych združení 3 959/9,62% príležitostných podujatí).

Graf 17 – Príležitostné záujmové podujatia podľa zriaďovateľa CVČ

- ❖ **Verejné CVČ** boli najaktívnejšie v organizovaní príležitostných podujatí z oblasti telovýchovy a športu, ktoré tvorili viac ako jednu tretinu ich celkovej príležitostnej činnosti (11 652/34,24%). S výrazným odstupom nasledovali kultúrno-umelecké podujatia (6 352/18,66%) a podujatia spoločenských vied (4 627/13,60%).
- ❖ V rámci príležitostnej činnosti **súkromných CVČ** výrazne dominovali podujatia z oblasti kultúry a umenia (567/37,40%), za ktorými nasledovali podujatia zamerané na telovýchovu a šport (408/26,91%).
- ❖ **Cirkevné CVČ** sa v rámci príležitostných aktivít sústredili na oblasť spoločenských vied (488/29,61%), informatiky (313/18,99%), ako aj podujatia z oblasti kultúry a umenia (295/17,90%). Telovýchovné a športové podujatia predstavovali v rámci ich príležitostnej činnosti 12,68%-ný podiel (209 podujatí).
- ❖ CVČ zriadené **občianskymi združeniami** zameriavali svoje príležitostné podujatia primárne na oblasť spoločenských vied (1 046/26,42%). Vyššie počty podujatí zorganizovali aj v oblasti

kultúry a umenia (845/21,34%), za ktorými nasledovali podujatia telovýchovy a športu (560/12,68%) a turistických a branných športov (481/12,15%).

Z uvedeného je zrejmé, že v rámci činnosti verejných CVČ dominuje príležitostná záujmová činnosť orientovaná primárne na šport, ako v určitom zmysle relatívne hodnotovo neutrálne zameranej činnosti, zatiaľ čo centrá v zriaďovateľskej pôsobnosti súkromníkov, cirkví a občianskych združení sa výraznejšie orientujú skôr na formovanie kultúrno-spoločenského svetonázoru účastníkov svojich podujatí.

3.1. Účastníci príležitostnej záujmovej činnosti

Na príležitostných záujmových podujatiach centier voľného času sa v roku 2010 zúčastnilo spolu 1 323 876 účastníkov. Najviac ich bolo evidovaných v Prešovskom kraji (273 508/20,66% z celkového počtu), za ktorým nasledoval kraj Žilinský (250 962/18,96%). V Banskobystrickom kraji, kde bol v roku 2010 zaznamenaný celkovo výrazne najvyšší počet príležitostných podujatí, bol evidovaný tretí najnižší počet účastníkov (136 545) a po prepočítaní na počet podujatí pripadli v priemere na jedno príležitostné podujatie v Banskobystrickom kraji iba deväti účastníci, pričom celoslovenský priemer dosiahol hodnotu 32 účastníkov na podujatie a maximum (zaznamenané v Trnavskom kraji) až 64 účastníkov na podujatie.

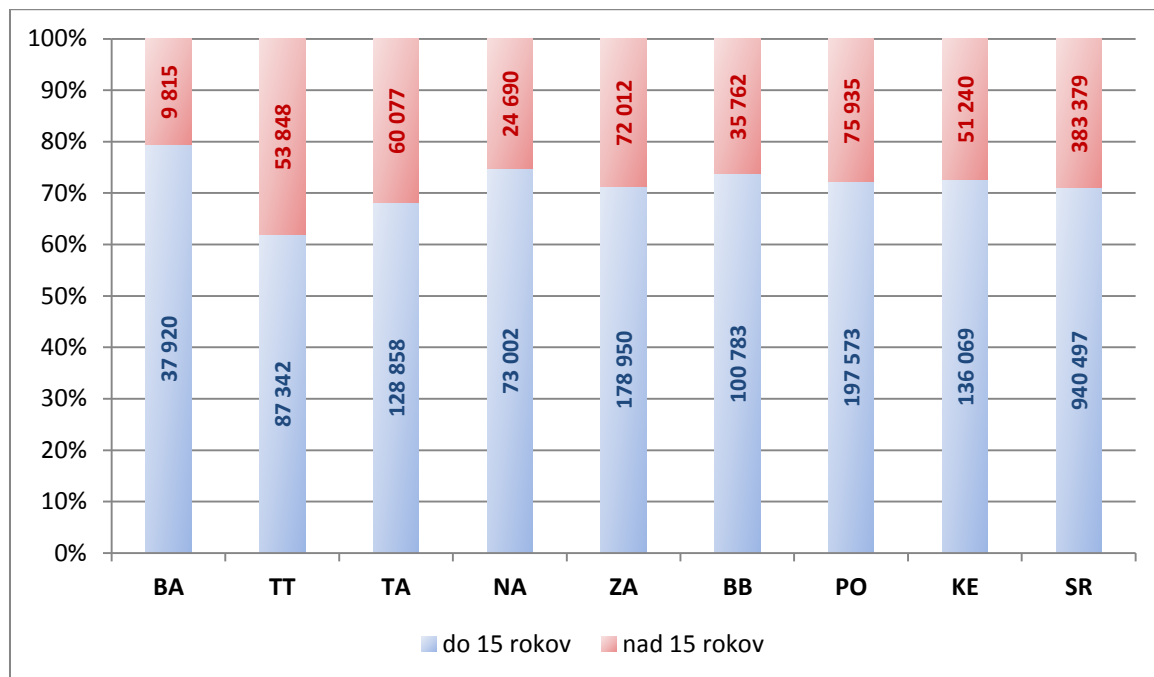
Tabuľka 19 – Účastníci príležitostných záujmových podujatí

kraj	podujatia	účastníci		účastníci/ podujatie	podiel dievčat
		spolu	z toho dievčatá		
Bratislavský	2 988	47 735	26 450	16	55,41%
Trnavský	2 215	141 190	77 530	64	54,91%
Trenčiansky	4 380	188 935	101 157	43	53,54%
Nitriansky	1 561	97 692	45 702	63	46,78%
Žilinský	5 908	250 962	127 662	42	50,87%
Banskobystrický	14 910	136 545	69 721	9	51,06%
Prešovský	4 491	273 508	161 823	61	59,17%
Košický	4 703	187 309	95 034	40	50,74%
Slovenská republika	41 156	1 323 876	705 079	32	53,26%

Z celkového počtu 1 323 876 účastníkov príležitostných záujmových podujatí bolo 705 079 dievčat. V percentuálnom vyjadrení to predstavovalo 53,26%-ný podiel. Dievčatá v rámci evidovaných účastníkov podujatí prevládali prakticky vo všetkých krajoch okrem Nitrianskeho (46,78%) a najvýraznejšiu prevahu mali v Prešovskom kraji (59,17%), kde bol v roku 2010 zaznamenaný aj ich celkovo najvyšší absolútny počet. Podrobný prehľad zastúpenia dievčat na celkovom počte účastníkov v jednotlivých krajoch obsahuje predchádzajúca tabuľka.

Podľa veku účastníkov príležitostných záujmových podujatí mali výraznú dominanciu účastníci vo veku do 15 rokov. Na celoslovenskej úrovni bolo zaznamenaných spolu 940 497 účastníkov z tejto vekovej kategórie, čo predstavovalo 71,04%-ný podiel na celkovej počte. Na krajskej úrovni bol evidovaný najvyšší podiel účastníkov do 15 rokov v Bratislavskom kraji (79,44%), pričom v danom kraji bol v roku 2010 aj celkovo najnižší počet účastníkov príležitostných podujatí. V kraji Banskobystrickom dosiahol podiel účastníkov do 15 rokov 73,81% (druhý najvyšší) a najnižší podiel na celkovej účasti príležitostných podujatí dosiahla najmladšia veková kategória v Trnavskom kraji (61,86%). Bližšie podrobnosti v grafe 18.

Graf 18 – Veková štruktúra účastníkov príležitostných podujatí

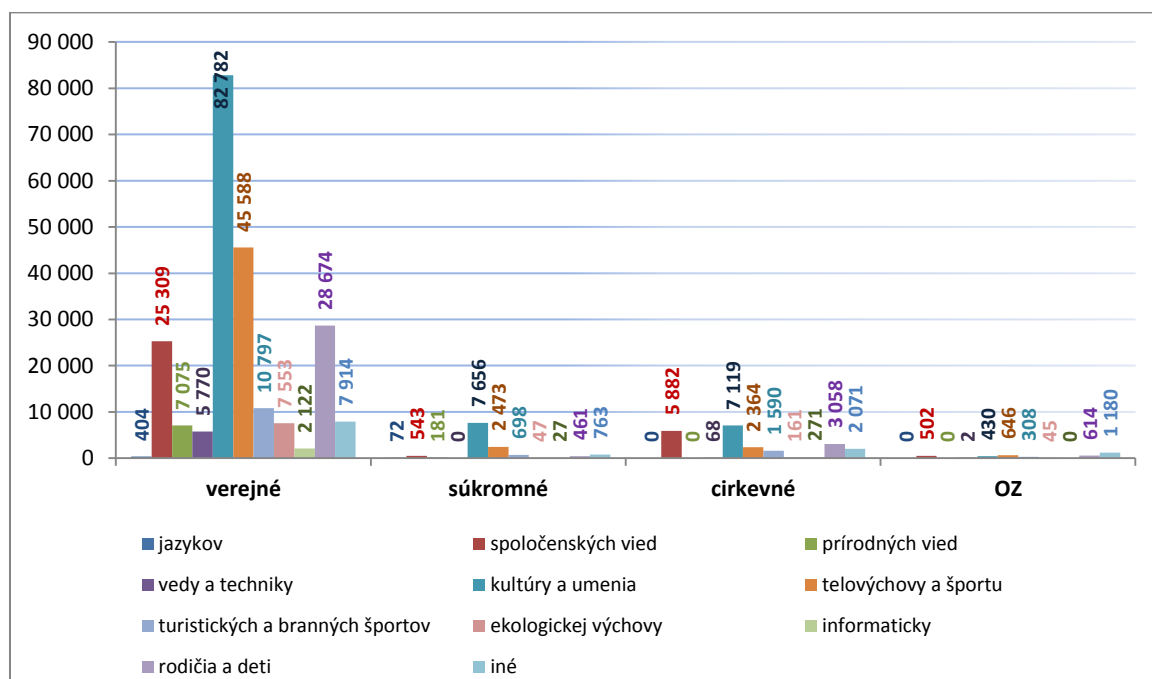
Na príležitostných podujatiach verejných CVČ sa zúčastnilo 870 135 účastníkov, čo predstavovalo 92,52%-ný podiel z celkovej účasti príležitostných podujatí v roku 2010. Podujatia cirkevných centier navštívilo 22 768 (2,42%) účastníkov, v prípade podujatí súkromných CVČ to bolo 33 685 (3,58%) a centier zriadených občianskymi združeniami 13 909 (1,48%) účastníkov.

Tabuľka 20 – Účastníci príležitostných podujatí podľa zriaďovateľa CVČ

kraj	spolu	Z toho na podujatiach CVČ			
		verejných	súkromných	cirkevných	OZ
Bratislavský	37 920	34 485	0	0	3 435
Trnavský	87 342	86 218	1 124	0	0
Trenčiansky	128 858	127 220	0	1 453	185
Nitriansky	73 002	70 309	0	2 693	0
Žilinský	178 950	156 375	8 364	11 687	2 524
Banskobystrický	100 783	90 401	6 172	0	4 210
Prešovský	197 573	182 246	7 309	5 854	2 164
Košický	136 069	122 881	10 716	1 081	1 391
Slovenská republika	940 497	870 135	33 685	22 768	13 909

Verejné CVČ dosiahli v roku 2010 najvyšší priemerný počet účastníkov na podujatie celkovo v šiestich krajoch Slovenska. Najvýraznejšiu účasť na podujatie zaznamenali v Prešovskom kraji (60 účastníkov na podujatie), za ktorým nasledovali kraje Nitriansky (49), Bratislavský (47) a Trnavský (42). V Banskobystrickom kraji mali najvýraznejšiu účasť na podujatie súkromné CVČ (47) a v Žilinskom kraji pripadlo zhodne po 42 účastníkov na podujatie súkromným CVČ a centrám zriadeným občianskymi združeniami. Na celoslovenskej úrovni pripadlo na jedno podujatie verejných CVČ v priemere 26 účastníkov, v prípade súkromných centier to bolo 22 účastníkov na podujatie, cirkevných 14 a na jedno podujatie v zriaďovateľskej pôsobnosti občianskeho združenia v priemere pripadli iba štyria účastníci.

Graf 19 – Podiel účastníkov na príležitostne podujatie podľa krajov a zriaďovateľa CVČ

3.2. Víkendové príležitostné podujatia

Z celkového počtu 41 156 príležitostných záujmových podujatí, ktoré v zorganizovali v roku 2010 centrá voľného času, bolo 4 684 uskutočnených v sobotu, respektíve v nedeľu. V percentuálnom vyjadrení to predstavovalo 11,38%-ný podiel na celkovom počte podujatí. V porovnaní so situáciou v roku 2009 bol zaznamenaný medziročný nárast počtu víkendových podujatí o 104 (v percentuálnom vyjadrení medziročný nárast o 2,27%), pričom najvýraznejší nárast bol zaznamenaný v Žilinskom kraji (medziročný nárast o 625 podujatí/130,21% v porovnaní s predchádzajúcim rokom).

Celkovo najvyšší počet víkendových podujatí zrealizovali CVČ Žilinského kraja (1 105), vzhľadom na celkový počet príležitostných podujatí ich podiel v danom kraji bol v porovnaní so situáciou v ostatných krajoch druhý najvyšší (18,70%). Najvýraznejší podiel víkendových podujatí na celkovej príležitostnej činnosti bol zaznamenaný v kraji Prešovskom, kde 877 zo 4 491 (19,53%) podujatí sa zrealizovalo počas víkendov. Vyšší podiel víkendových podujatí bol evidovaný aj v Nitrianskom (286/18,23%) a Košickom kraji (783/16,65%). Najnižší počet víkendových príležitostných podujatí

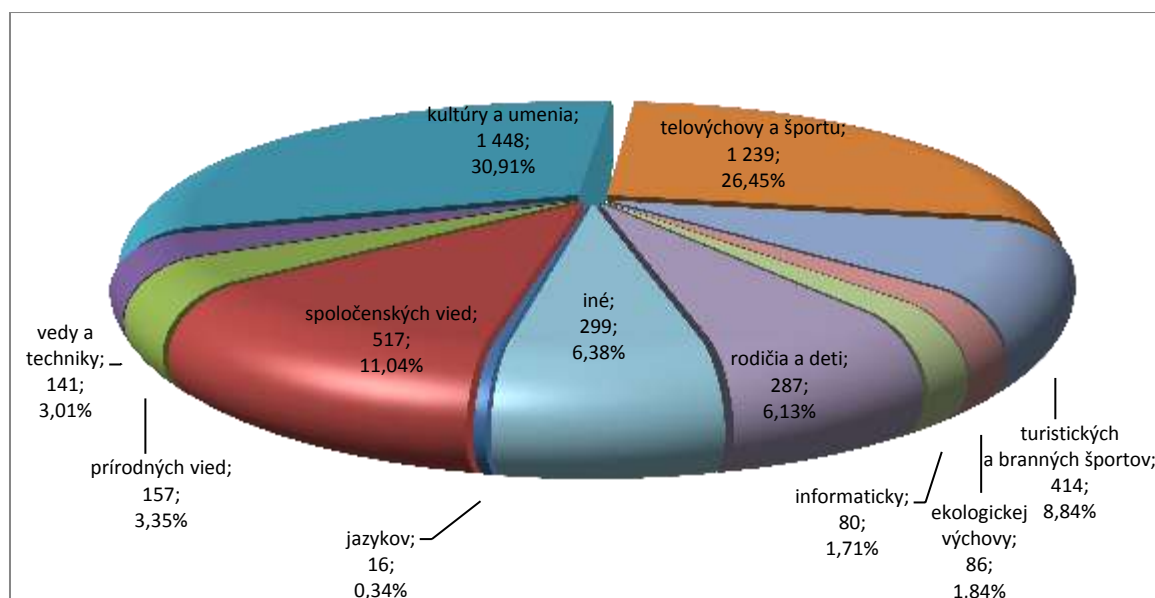
zrealizovali centrá Trnavského kraja (266), avšak vzhľadom na celkový počet príležitostných podujatí v kraji, bol najnižší podiel podujatí organizovaných v sobotu a v nedeľu evidovaný v kraji Banskobystrickom (iba 3,21%). Podrobný prehľad počtu víkendových príležitostných podujatí v jednotlivých krajoch Slovenska obsahuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 21 – Príležitostné podujatia v sobotu a v nedeľu

kraj	príležitostné podujatia	z toho v sobotu a v nedeľu	% podiel
Bratislavský	2 988	319	10,68%
Trnavský	2 215	266	12,01%
Trenčiansky	4 380	570	13,01%
Nitriansky	1 561	286	18,32%
Žilinský	5 908	1 105	18,70%
Banskobystrický	14 910	478	3,21%
Prešovský	4 491	877	19,53%
Košický	4 703	783	16,65%
Slovenská republika	41 156	4 684	11,38%

Najpočetnejšími podujatiami organizovanými v období víkendov boli podujatia zamerané na oblasť kultúry a umenia (1 448), ktoré tvorili necelú tretinu (30,91%) z celkového počtu víkendových príležitostných podujatí. Druhou najpočetnejšou skupinou boli telovýchovno-športové podujatia (1 239/26,45%), za ktorými s výrazným odstupom nasledovali spoločenskovedné podujatia (517/11,04%). Podujatí z oblasti turistiky a branných športov bolo zorganizovaných 414 (8,84%), na spoločnú činnosť rodičov a detí sa zameriavalo 287 (6,13%) podujatí, na prírodné vedy 157 (3,35%) a počet viac ako sto podujatí prekročili vedecko-technické podujatia (141/3,01%). Na ekologickú výchovu bolo orientovaných 86 podujatí (1,84%) a v prípade informatiky to bolo o šesť podujatí menej (80/1,71%). Najmenej početnou skupinou medzi víkendovými podujatiami boli v roku 2010 jazykové podujatia, ktorých bolo zorganizovaných iba šesť (0,34%).

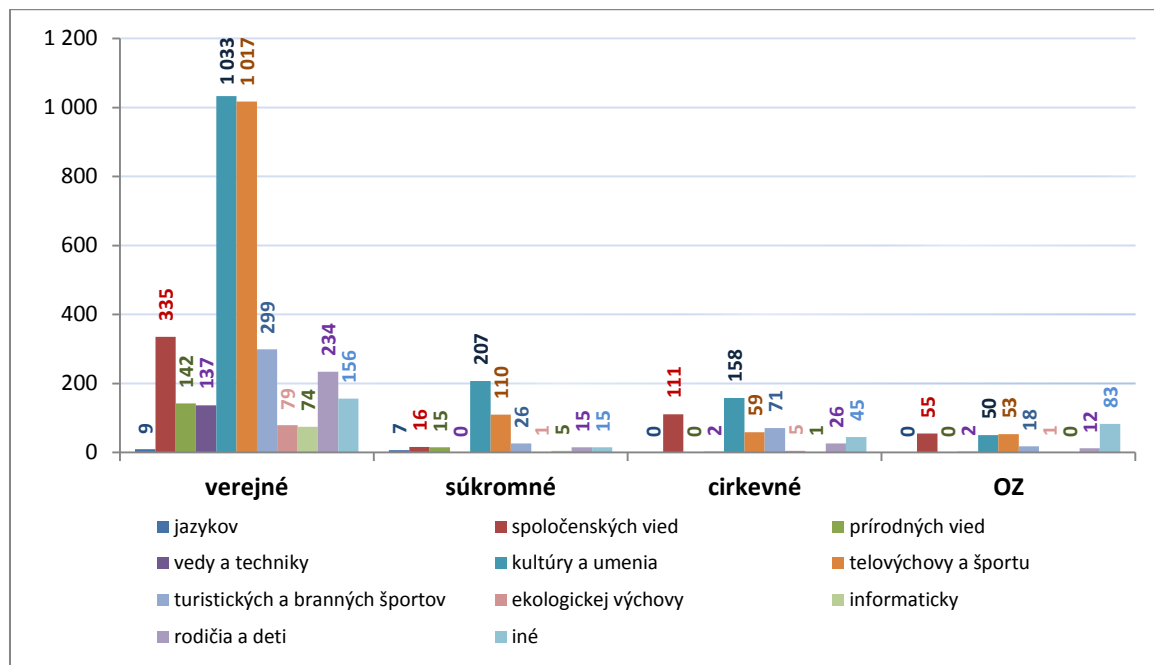
Graf 20 – Štruktúra víkendových príležitostných podujatí

Verejné centrá voľného času výrazne dominovali v roku 2010 v každej oblasti víkendovej záujmovej činnosti. Jedine v prípade jazykových podujatí im výraznejšie konkurovali súkromné CVČ, avšak

vzhľadom na celkovo extrémne nízky počet podujatí v danej oblasti sa nejednalo o výrazný faktor. Podrobný prehľad počtu podujatí v jednotlivých kategóriách podľa zriaďovateľa CVČ obsahuje nasledujúci graf.

Graf 21 – Štruktúra víkendových podujatí podľa zriaďovateľa organizátora

3.2.1. Účastníci víkendových podujatí

V roku 2010 sa zúčastnilo 4 684 víkendových príležitostných záujmových podujatí spolu 263 220 účastníkov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom to predstavovalo pokles počtu účastníkov o 64 849 (medziročný rozdiel -19,77%). Tento pokles bol zaznamenaný aj napriek miernemu medziročnému nárastu počtu podujatí (o 2,27%). Najvyšší počet účastníkov (55 593/21,12%) bol evidovaný v Žilinskom kraji. Nasledoval kraj Prešovský (49 159/18,68%) a Trenčiansky (40 783/15,49%). Najnižší počet účastníkov bol zaznamenaný v kraji Bratislavskom (16 515/6,27%).

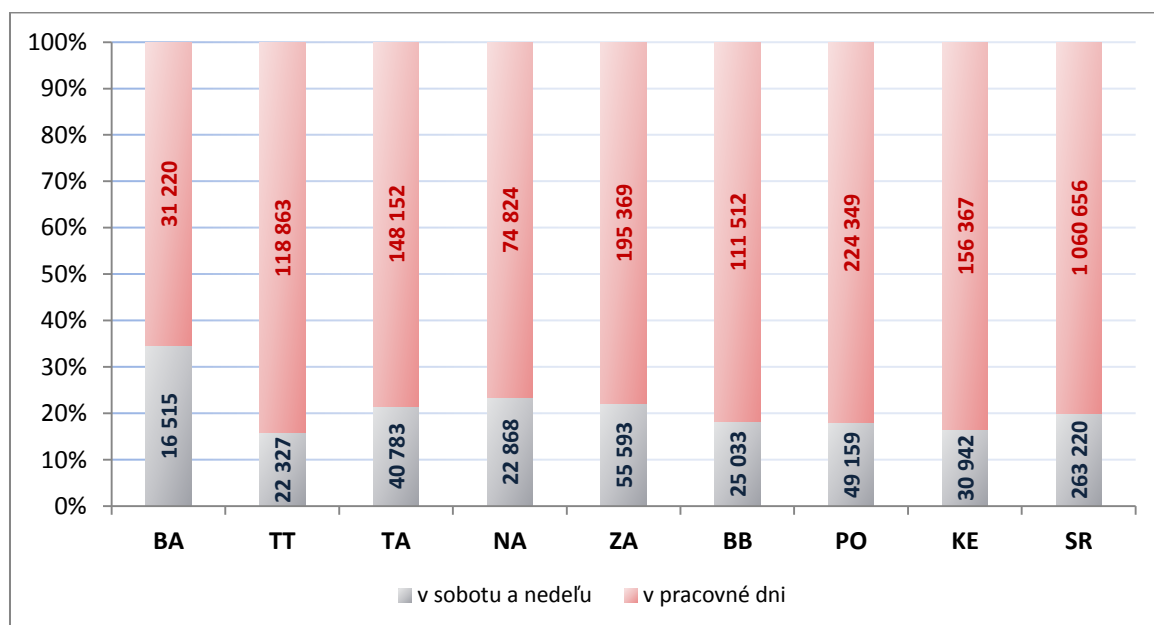
Tabuľka 22 – Účastníci víkendových príležitostných podujatí

kraj	podujatia v sobotu a v nedeľu spolu	účastníci	účastníci/podujatie
Bratislavský	319	16 515	52
Trnavský	266	22 327	84
Trenčiansky	570	40 783	72
Nitriansky	286	22 868	80
Žilinský	1 105	55 593	50
Banskobystrický	478	25 033	52
Prešovský	877	49 159	56
Košický	783	30 942	40
Slovenská republika	4 684	263 220	56

Po prepočítaní počtu účastníkov na počet podujatí, pripadlo na jedno víkendové podujatie v priemere 56 účastníkov. Pre porovnanie v roku 2009 pripadlo na jedno víkendové podujatie až 72 účastníkov, pričom v priemere najviac účastníkov mali CVČ Trnavského kraja (165) a najmenej centrá v Bratislavskom kraji (56). V roku 2010 výrazne poklesla rovnako maximálna, ako aj minimálna priemerná hodnota. Najviac účastníkov na podujatie bolo opäť evidovaných v centrách Trnavského kraja, avšak tentoraz to bolo už iba 84 účastníkov na podujatie. Naopak, najmenej účastníkov na podujatie bolo evidovaných v Košickom kraji (v priemere 40 účastníkov na podujatie). Podrobnejší prehľad obsahuje tabuľka 22.

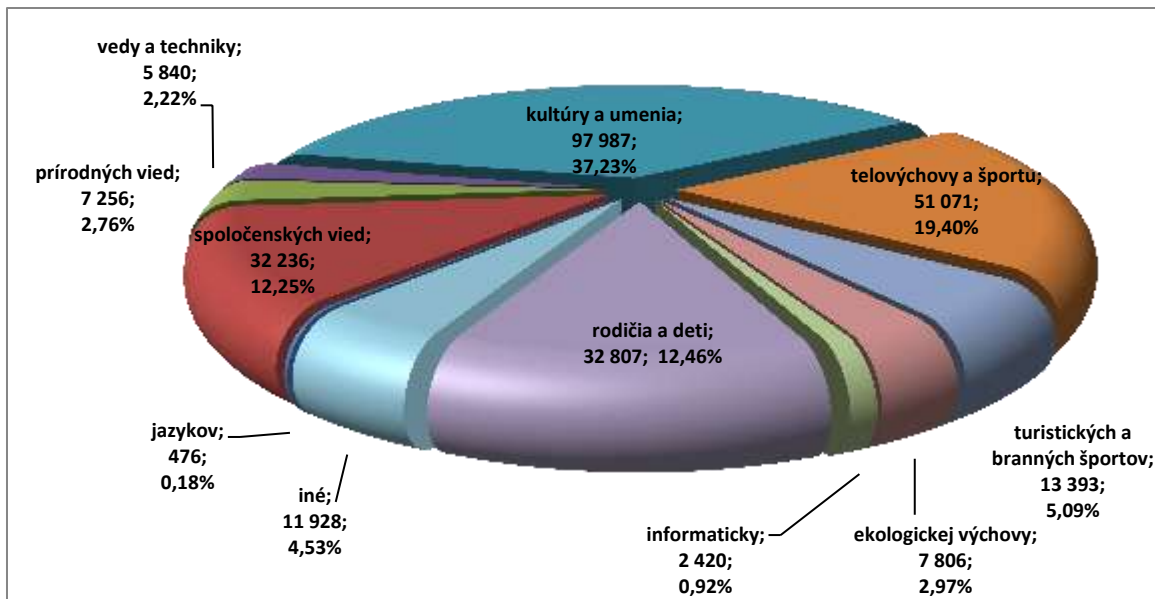
Podiel účastníkov víkendových podujatí na celkovom počte účastníkov príležitostnej záujmovej činnosti v roku 2010 predstavoval 19,88%. V porovnaní s predchádzajúcim rokom išlo o pokles o 4,62 percentuálneho bodu. Najvýraznejší podiel mali víkendoví účastníci v Bratislavskom kraji, kde tvorili viac ako tretinu (34,60%) zo všetkých účastníkov príležitostných podujatí. Nasledoval kraj Nitriansky (23,41%), Žilinský (22,15%) a viac ako dvadsaťpercentný podiel mali víkendoví účastníci ešte v kraji Trenčianskom (21,59%). Celkovo najnižší podiel dosiahla táto skupina účastníkov v Trnavskom kraji, kde tvorili iba 15,81% z celkového počtu účastníkov príležitostných záujmových činností. Podrobný prehľad situácie v jednotlivých krajoch Slovenska obsahuje nasledujúci graf.

Graf 22 – Podiel účastníkov víkendových podujatí na celkovom počte príležitostných podujatí

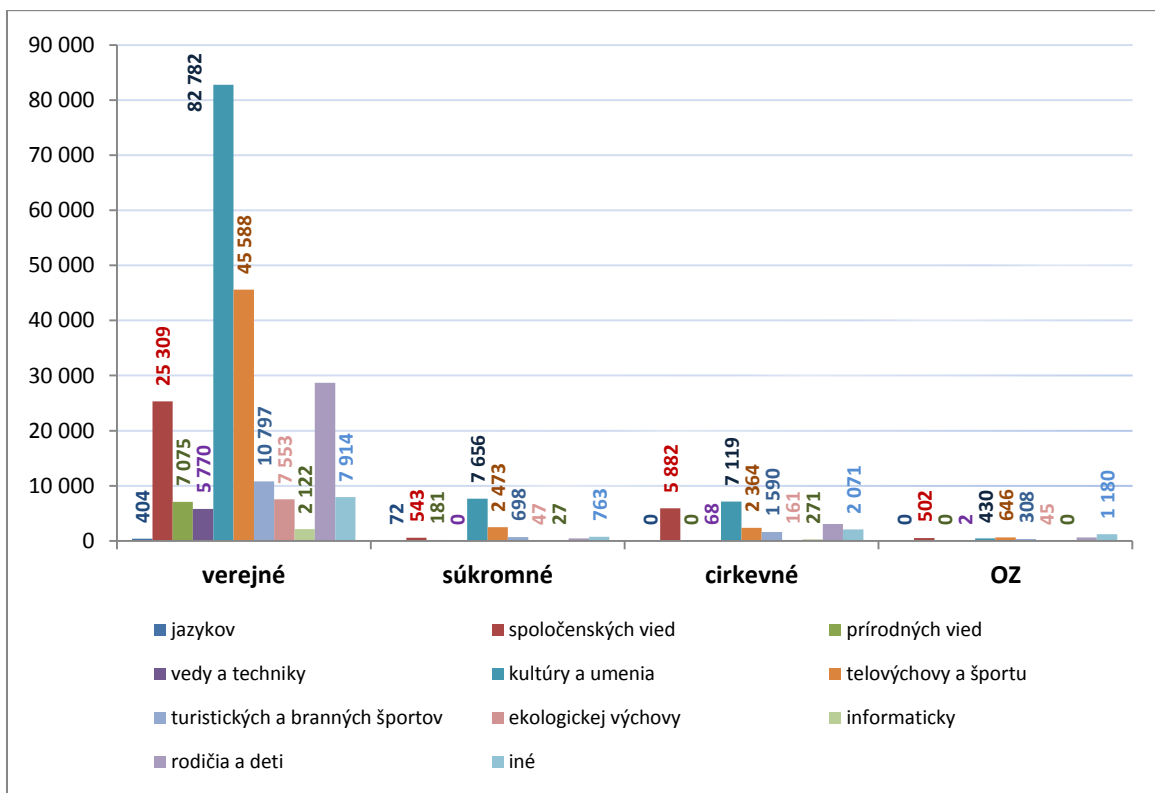
Z hľadiska zamerania podujatí bola najpočetnejšia účasť zaznamenaná na podujatiach z oblasti kultúry a umenia (97 987/37,23%). Nasledovali podujatia s telovýchovno-športovým zameraním (51 071/19,40%), podujatia pre rodičov a deti (32 807/12,46%) a podujatia spoločenských vied (32 236 účastníkov/12,25%). Na turistických a branných víkendových podujatiach sa v roku 2010 zúčastnilo 13 393 účastníkov (5,09%) a o ekologickú výchovu prejavilo v čase voľna záujem 7 806 účastníkov (2,97%). Prírodovedné podujatia navštívilo 7 256 účastníkov (2,76%), vedecko-technické 5 840 účastníkov (2,22%) a podujatia z oblasti informatiky využilo 2 420 účastníkov (0,92%). V rámci jazykových podujatí bolo evidovaných iba 476 účastníkov (0,18%). Okrem uvedených oblastí centrá evidovali ešte 11 928 (4,53%) účastníkov iných, bližšie nešpecifikovaných víkendových podujatí.

Graf 23 – účastníci víkendových príležitostných podujatí

Z hľadiska zriaďovateľa suverénne dominovali v návštevnosti verejné centrá voľného času vo všetkých záujmových oblastiach. Podrobný rozpis účastníkov víkendových príležitostných podujatí podľa oblastí a zriaďovateľa CVČ obsahuje nasledujúci graf.

Graf 24 – Účastníci víkendových príležitostných podujatí podľa zriaďovateľa CVČ

4. Letné tábory

Činnosť centier voľného času má každý rok presah aj do obdobia letných prázdnin. Prostredníctvom letných táborov vrcholí činnosť členov záujmových útvarov, pričom tieto tábory sú prístupné aj pre deti, ktoré sa počas školského roka nezapojili do žiadnej z aktivít ponúkaných centrami.

V roku 2010 zorganizovali centrá voľného času spolu 935 letných táborov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom to predstavovalo medziročný nárast o 37 táborov (4,12%). Z najširšej ponuky táborov si mohli vybrať deti Žilinského kraja (199 táborov) a výrazné možnosti výberu mali aj deti v Košickom kraji (189). Viac ako sto táborov ponúkli deťom centrá Prešovského (128) a Banskobystrického kraja (119). V Trenčianskom kraji si mohli záujemcovia vybrať z 87 táborov a v kraji Nitrianskom to bolo 81 táborov. Centrá voľného času v Bratislavskom kraji uskutočnili 67 táborov a najnižšiu ponuku letných táborov mali v roku 2010 centrá Trnavského kraja (65).

Tabuľka 23 – Letné tábory v roku 2010

kraj	tábory spolu	z toho organizované CVČ			
		verejnými	súkromnými	cirkevnými	OZ
Bratislavský	67	55	0	0	12
Trnavský	65	62	3	0	0
Trenčiansky	87	78	0	8	1
Nitriansky	81	70	0	11	0
Žilinský	199	149	8	28	14
Banskobystrický	119	96	10	0	13
Prešovský	128	103	3	20	2
Košický	189	158	26	4	1
Slovenská republika	935	771	50	71	43

Z pohľadu zriaďovateľa CVČ najvýraznejší počet táborov zorganizovali verejné CVČ (771). Cirkevné centrá zrealizovali 71 letných táborov, CVČ zriadené súkromníkmi 50 táborov a centrá v zriaďovateľskej pôsobnosti občianskych združení v roku 2010 zabezpečili pre deti 43 letných táborov. Podrobný prehľad počtu táborov podľa zriaďovateľa ich organizátora podľa krajov obsahuje tabuľka 23.

4.2. Organizačné zabezpečenie letných táborov

Na činnosť letných táborov dohliadalo v roku 2010 spolu 1 595 zamestnancov, z ktorých bolo 1 102 (69,09%) s pedagogickým zameraním. V porovnaní s rokom 2009 bol zaznamenaný pokles celkového počtu zamestnancov táborov o 113 (-6,62%), pričom prepád počtu v prípade zamestnancov s pedagogickým zameraním bol ešte výraznejší (-165/-13,02%), čím sa podiel pedagogických zamestnancov na celkovom počte zamestnancov táborov medziročne znížil o 5,09 percentuálneho bodu. V roku 2010 pripadlo v priemere na jeden tábor 1,7 zamestnanca, pričom v roku 2009 to bolo v priemere 1,9 zamestnanca na tábor.

Tabuľka 24 – Personálne zabezpečenie táborov podľa zriaďovateľa CVČ

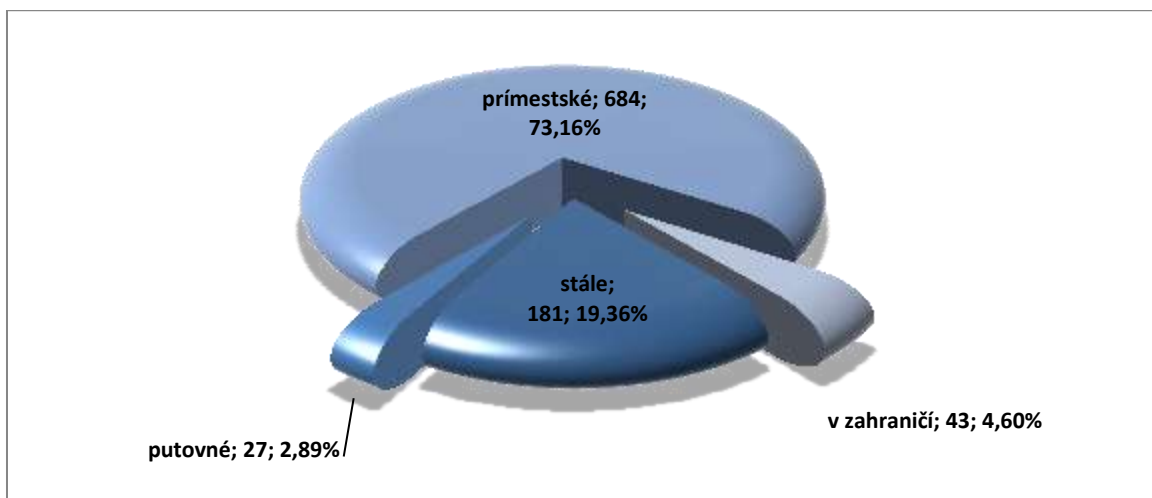
zriaďovateľ CVČ	zamestnanci spolu	z toho pedagogickí	počet táborov	podiel pedagogických zamestnancov	zamestnanci/tábor
obec	1 292	940	771	72,76%	1,7
súkromník	68	53	50	77,94%	1,4
cirkev	176	68	71	38,64%	2,5
OZ	59	41	43	69,49%	1,4
spolu	1 595	1 102	935	69,09%	1,7

Z hľadiska zriaďovateľa mali najviac zamestnancov na tábor cirkevné centrá voľného času (v priemere až 2,5 zamestnanca na tábor), pričom podiel pedagogických zamestnancov v týchto táboroch bol celkovo výraznej najnižší (iba 38,64% z celkového personálu táborov malo pedagogické vzdelanie). Naopak, najvýraznejšie zastúpenie pedagogických zamestnancov mali tábory organizované súkromnými CVČ (77,94%) a o deti v táboroch organizovaných centrami zriadenými občianskymi združeniami bol podiel pedagogických zamestnancov 67,49%. V oboch prípadoch pripadlo v priemere na jeden tábor v priemere 1,4 zamestnanca. Podiel pedagogických zamestnancov v táboroch verejných CVČ bol 72,76% a v priemere na jeden tábor pripadlo 1,7 zamestnanca.

4.3. Štruktúra letných táborov

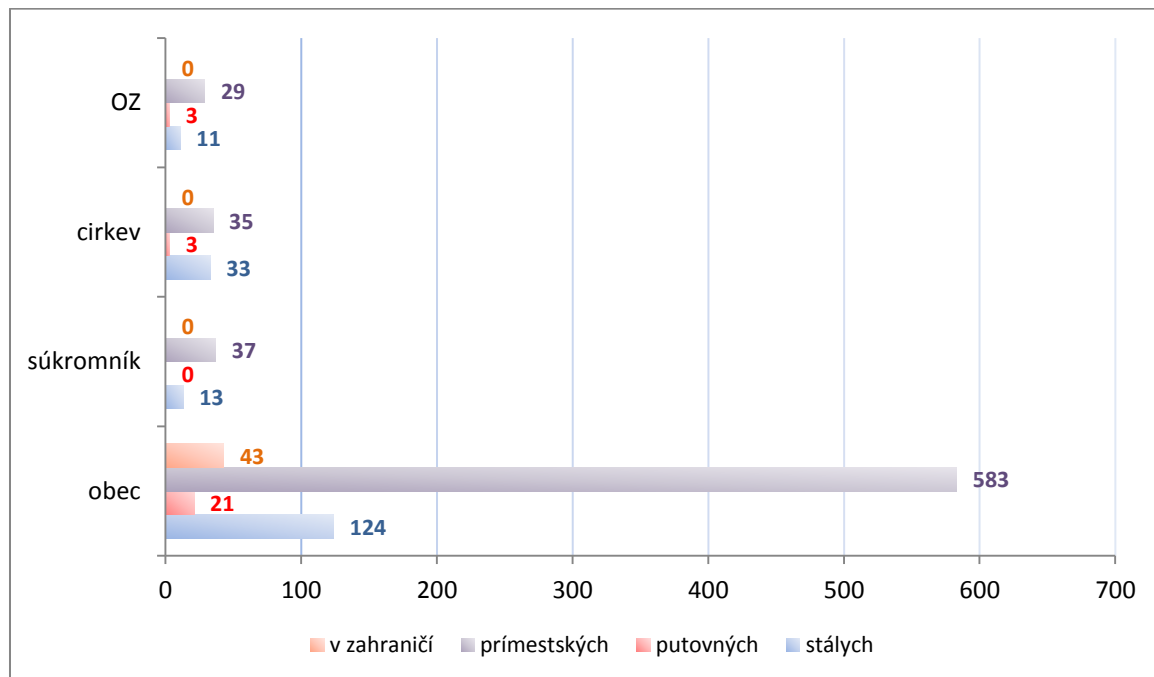
Aj v roku 2010 boli najpočetnejšími prímestské tábory. Bolo ich zaregistrovaných celkovo 684 (73,16% z celkového počtu táborov). Druhou najpočetnejšou skupinou boli stále tábory, ktorých zorganizovali CVČ spolu 181, čo predstavovalo 19,36%-ný podiel z celkového počtu táborov. Výrazne nižší podiel mali tábory organizované v zahraničí (4,60%; 43 táborov) a najmenej bolo putovných táborov (27/2,89%). V porovnaní s predchádzajúcim rokom mierne poklesol podiel putovných táborov (-1,68 percentuálneho bodu) na úkor ostatných druhov.

Graf 25 – Štruktúra zorganizovaných táborov v roku 2010

Ako je zrejmé z nasledujúceho grafu, verejné CVČ mali výrazne dominantné postavenie v organizovaní všetkých druhov táborov. U všetkých organizátorov prevládali prímestské tábory, za ktorými s väčším, či menším odstupom nasledovali stále tábory. Putovné tábory boli zastúpené pomerne menej, pričom súkromné CVČ v roku 2010 nezorganizovali ani jediný putovný tábor. Všetky zahraničné tábory (spolu 43) zorganizovali v roku 2010 verejné centrá voľného času.

Graf 26 – Prehľad táborov podľa zriaďovateľa CVČ

4.2. Účastníci letných táborov

V roku 2010 sa letných táborov zúčastnilo 27 385 účastníkov. V porovnaní so situáciou v predchádzajúcom roku bol zaznamenaný medziročný pokles o 4 818 účastníkov (-14,96%). V porovnaní s predchádzajúcim rokom poklesol aj priemerný počet účastníkov pripadajúcich na jeden tábor. Pokiaľ v roku 2009 na jeden tábor pripadlo v priemere 36 účastníkov, v roku 2010 to bolo už iba 29 účastníkov na tábor. Tento medziročný pokles priemerného počtu účastníkov na tábor sa prejavil vo všetkých krajoch, okrem Trenčianskeho kraja, kde priemerný počet účastníkov táborov medziročne vzrástol.

Najvýraznejší pokles počtu účastníkov bol evidovaný v Žilinskom kraji (-3 009), o viac ako tisíc (-1 117) účastníkov táborov menej v porovnaní s rokom 2009 vykázali CVČ Banskobystrického kraja, Bratislavskom kraji to bolo 528 účastníkov menej, v Trnavskom bol medziročný rozdiel o -476, v Košickom o -426 a o 225 účastníkov menej v porovnaní s predchádzajúcim rokom vykázali centrá Nitrianskeho kraja. Mierny medziročný nárast počtu účastníkov táborov bol evidovaný v Prešovskom kraji (298) a najvýraznejšia kladná medziročná zmena počtu účastníkov táborov bola v roku 2010

zaznamenaná v Trenčianskom kraji (o 665 účastníkov viac v porovnaní s rokom 2009). Podrobný prehľad obsahuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 25 – Účastníci letných táborov podľa krajov SR

kraj	účastníci táborov					
	spolu	z toho			v táboroch v zahraničí	členov záujmových útvarov
		zo SR do 15 rokov	zo SR nad 15 rokov	zo zahraničia		
Bratislavský	1 476	1 442	34	0	0	343
Trnavský	2 179	1 936	243	0	0	386
Trenčiansky	2 743	2 273	439	31	136	985
Nitriansky	2 209	2 090	114	5	79	246
Žilinský	6 897	5 734	1 109	54	327	2 841
Banskobystrický	2 928	2 565	346	17	162	977
Prešovský	3 509	2 739	672	98	414	1 194
Košický	5 444	4 910	500	34	101	935
Slovenská republika	27 385	23 689	3 457	239	1 219	7 907

Z celkového počtu 27 385 účastníkov táborov tvorili účastníci zo Slovenska až 99,13% (27 146), pričom 23 689 boli deti do 15 rokov (86,50% z celkového počtu účastníkov). V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa podiel najmladšej vekovej kategórie na celkovom počte účastníkov znížil o 1,1 percentuálneho bodu. Okrem účastníkov zo Slovenska evidovali CVČ aj 239 účastníkov zo zahraničia (0,87% z celkového počtu účastníkov), ktorých počet sa medziročne znížil o 138 účastníkov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa však zvýšil počet detí zo Slovenska, ktoré sa zúčastnili táborov v zahraničí o 159 (v roku 2010 to bolo celkovo 1 219 detí).

Členovia záujmových útvarov sa na celkovom počte účastníkov táborov podieľali podielom 28,87%, čo predstavovalo medziročný nárast ich podielu o 3,49 percentuálneho bodu a to aj napriek poklesu ich absolútneho počtu o 268. Na krajskej úrovni mali najvýraznejší podiel členovia záujmových útvarov na počte účastníkov táborov v Žilinskom kraji (41,19%). Výrazný podiel dosiahli aj v krajoch Trenčianskom (35,91%), Prešovskom (34,03%) a Banskobystrickom (33,37%). Naopak, v krajoch Nitrianskom (11,14%), Košickom (17,17%) a Trenčianskom (17,71%) prejavili členovia pravidelných záujmových krúžkov záujem o účasť v letnom tábore v oveľa menšej miere.

Počty účastníkov táborov podľa organizátora tábora približne kopírovali počty táborov. Najviac účastníkov bolo evidovaných v táboroch organizovaných verejnými CVČ (22 073), s výrazným odstupom nasledovali tábory cirkevných CVČ (3 109 účastníkov), tábory organizované centrami zriadenými občianskymi združeniami (1 103 účastníkov) a súkromné centrá (1 100 účastníkov). Na jeden tábor organizovaný verejným centrom pripadlo v priemere 29 účastníkov. V prípade cirkevných táborov pripadlo na jeden tábor až 44 účastníkov, pričom v táboroch OZ bolo v priemere iba 26 detí a v súkromných dokonca iba 22.

Ako už bolo uvedené vyššie, 28,87%, teda 7 907 účastníkov táborov ma účasť v letnom tábore ako akúsi formu vyvrcholenia celoročnej pravidelnej práce v záujmovom útvare. Na úrovni súkromných centier bol tento podiel dokonca 61,64%, teda takmer dve tretiny detí, ktoré navštevovali CVČ v priebehu školského roka, sa zúčastnilo aj letného tábora organizovaného daným centrom.

V prípade cirkevných CVČ predstavovali členovia krúžkov iba 21,29% a u centier zriadených občianskymi združeniami 20,22% z účastníkov táborov.

Tabuľka 26 – Zloženie účastníkov táborov podľa zriaďovateľa CVČ

zriaďovateľ CVČ	účastníci táborov					
	spolu	z toho			v táboroch v zahraničí	členov záujmových útvarov
		zo SR do 15 rokov	zo SR nad 15 rokov	zo zahraničia		
obec	22 073	19 270	2 580	223	1 219	6 344
súkromník	1 100	1 013	85	2	0	678
cirkev	3 109	2 548	559	2	0	662
OZ	1 103	858	233	12	0	223
spolu	27 385	23 689	3 457	239	1 219	7 907

Najvyšší podiel detí do 15 rokov mali súkromné centrá voľného času (92,09%), nasledovali verejné (87,30%) a cirkevné centrá (81,96%). Tábory organizované centrami v zriaďovateľskej pôsobnosti občianskych združení evidovali iba 77,79%-ný podiel účastníkov do 15 rokov.

5. Metodická činnosť

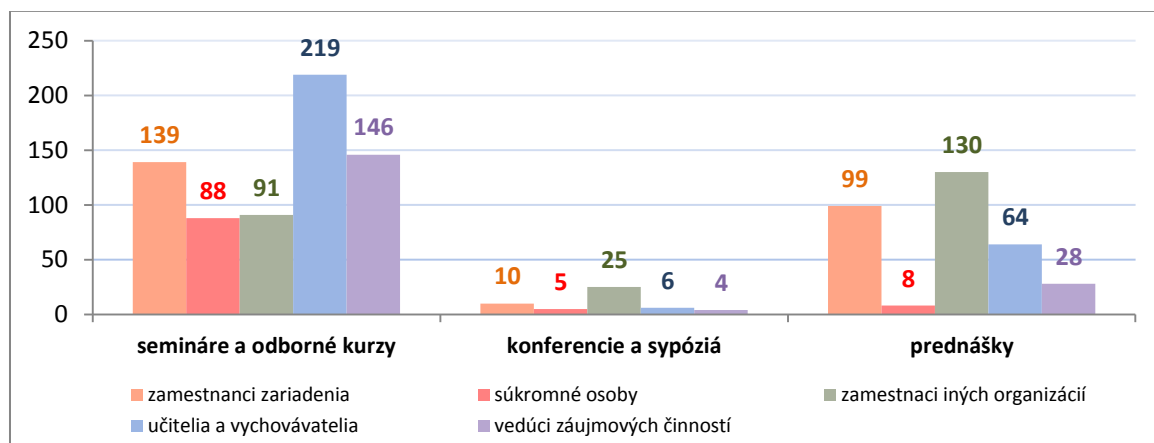
Centrá voľného času okrem primárnej starostlivosti o deti a mládež vyvíjajú aj metodickú činnosť. V roku 2010 zorganizovali celkovo 1 062 metodických podujatí, pričom najpočetnejšiu skupinu adresátov predstavovali učители a vychovávatelia (289/27,21%). Nasledovali vlastní zamestnanci zariadenia (248/23,35%), zamestnanci iných organizácií (246/23,16%) a s výrazným odstupom vedúci záujmových útvarov (178/16,76%) a súkromné osoby (101/9,51%).

Tabuľka 27 – Metodické podujatia

kraj	spolu	z toho organizované pre				
		zamestnancov zariadenia	súkromné osoby	zamestnancov iných spol. org.	učiteľov a vychovávateľov	vedúcich záujmových útvarov
Bratislavský	11	5	0	0	5	1
Trnavský	76	21	19	2	14	20
Trenčiansky	212	32	24	65	79	12
Nitriansky	97	1	0	70	23	3
Žilinský	156	52	16	10	39	39
Banskobystrický	106	23	10	46	18	9
Prešovský	166	48	21	15	42	40
Košický	238	66	11	38	69	54
Slovenská republika	1 062	248	101	246	289	178

Najvyšší počet metodických podujatí v roku 2010 zrealizovali centrá voľného času v Košickom kraji. Išlo spolu o 238 podujatí. Druhý najvyšší počet podujatí zrealizovali CVČ Trenčianskeho kraja (212) a s výrazným odstupom nasledovali kraje Prešovský (166), Žilinský (156) a Banskobystrický (106). Deväťdesiatdva metodických podujatí zrealizovali centrá Nitrianskeho kraja, v Trnavskom kraji to bolo 76 podujatí a v kraji Bratislavskom bolo za rok 2010 evidovaných iba jedenásť metodických podujatí. Z hľadiska druhu metodických podujatí výrazne prevládali semináre a odborné kurzy, ktorých bolo zaznamenaných celkovo 683, čo predstavovalo 64,31% z celkového počtu metodických podujatí. Necelú tretinu podujatí (329/30,98%) tvorili prednášky a zvyšných päťdesiat podujatí (4,71%) predstavovali konferencie.

Graf 27 – Metodické podujatia podľa druhu a cieľovej skupiny

V prípade seminárov a odborných kurzov dominovali ako cieľový adresáti podujatí učitelia a vychovávatelia (219/32,06% podujatí v danej kategórii). Približne rovnaký počet seminárov a kurzov bol adresovaný zamestnancom zariadení (139/20,35%) a vedúcim záujmových činností (146/21,38%). Relatívne vyrovnaný počet podujatí bol adresovaný aj súkromným osobám (88/12,88%) a zamestnancom iných organizácií (91/13,32%).

V porovnaní so seminármi a kurzami mali z hľadiska cieľových skupín konferencie, sympóziá a prednášky výrazne odlišnú štruktúru. V týchto kategóriách dominovali podujatia určené primárne pre zamestnancov iných organizácií, nasledované podujatiami pre vlastných zamestnancov, učiteľov a vychovávateľov. Jediný výraznejší rozdiel bol zistený v prípade vedúcich záujmových krúžkov a súkromných osôb. Podrobný prehľad obsahuje graf 27.

5.1. Účastníci metodických podujatí

Metodických podujatí centier voľného času sa v roku 2010 zúčastnilo celkovo 19 746 účastníkov. Najvyšší počet účastníkov bol evidovaný v Košickom kraji (6 077), za ktorým s výrazným odstupom nasledovali kraje Trenčiansky (3 246), Prešovský (2 818), Banskobystrický (2 598) a viac ako dvetisíc (2 144) účastníkov vykázali na svojich metodických podujatiach CVČ Žilinského kraja.

Z hľadiska adresátov metodických činností boli najpočetnejšou skupinou účastníkov zamestnanci iných organizácií (6 509). Vyšší počet účastníkov bol evidovaný aj zo skupiny učiteľov a vychovávateľov (6 086). Zo skupiny vedúcich záujmových útvarov vykázali centrá 2 782 účastníkov, v prípade vlastných zamestnancov zariadení to bolo 2 313 účastníkov a okrem toho využilo metodické služby centier voľného času aj 2 056 súkromných osôb. Podrobný prehľad štruktúry účastníkov metodických podujatí obsahuje tabuľka 28.

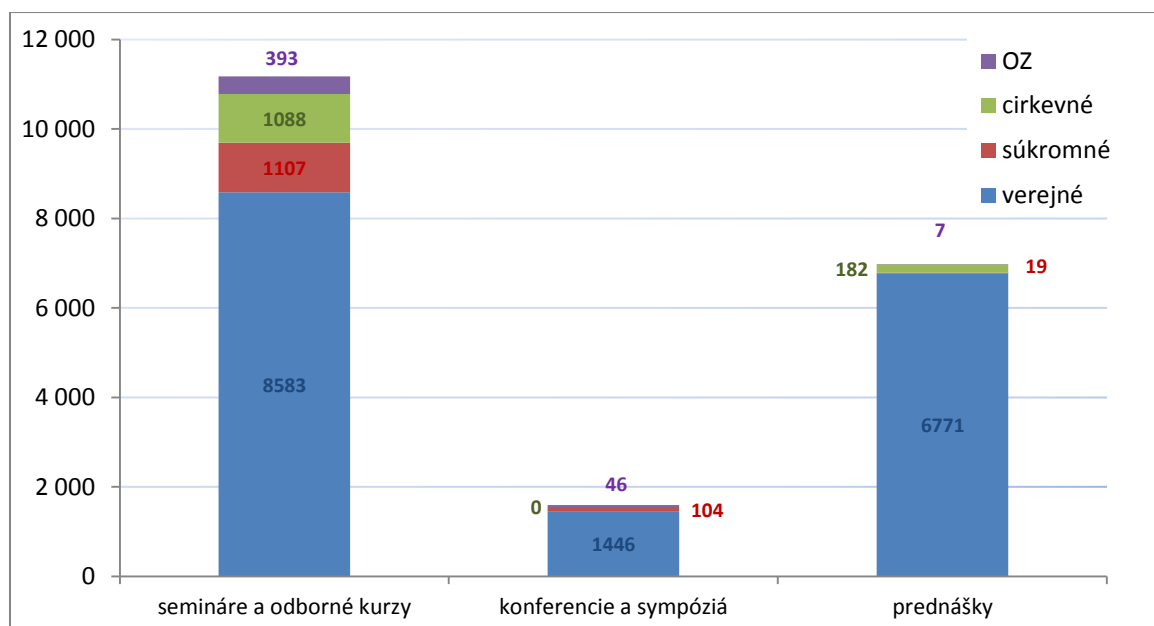
Tabuľka 28 – Účastníci metodických podujatí

kraj	spolu	z toho organizované pre				
		zamestnancov zariadenia	súkromné osoby	zamestnancov iných spol. org.	učiteľov a vychovávateľov	vedúcich záujmových útvarov
Bratislavský	124	39	0	0	65	20
Trnavský	958	238	256	12	231	221
Trenčiansky	3 246	153	113	1 894	943	143
Nitriansky	1 781	3	0	1 555	181	42
Žilinský	2 144	439	673	117	534	381
Banskobystrický	2 598	217	333	1 559	376	113
Prešovský	2 818	637	526	476	703	476
Košický	6 077	587	155	896	3 053	1 386
Slovenská republika	19 746	2 313	2 056	6 509	6 086	2 782

Vo všetkých kategóriách metodických podujatí v návštevnosti suverénne dominovali verejné centrá voľného času. Na ich metodických podujatiach sa zúčastnilo až 85,08% (16 800) zo všetkých účastníkov. V prípade seminárov a odborných kurzov tvorili účastníci podujatí verejných CVČ 76,83%-

ný podiel, na konferenciách 90,60% a najvýraznejší podiel účastníkov podujatí verejných CVČ bol zaznamenaný aj na prednáškach (97,02%).

Graf 28 – Účastníci podľa druhu metodického podujatia a zriaďovateľa CVČ

5.2. Poradenská činnosť

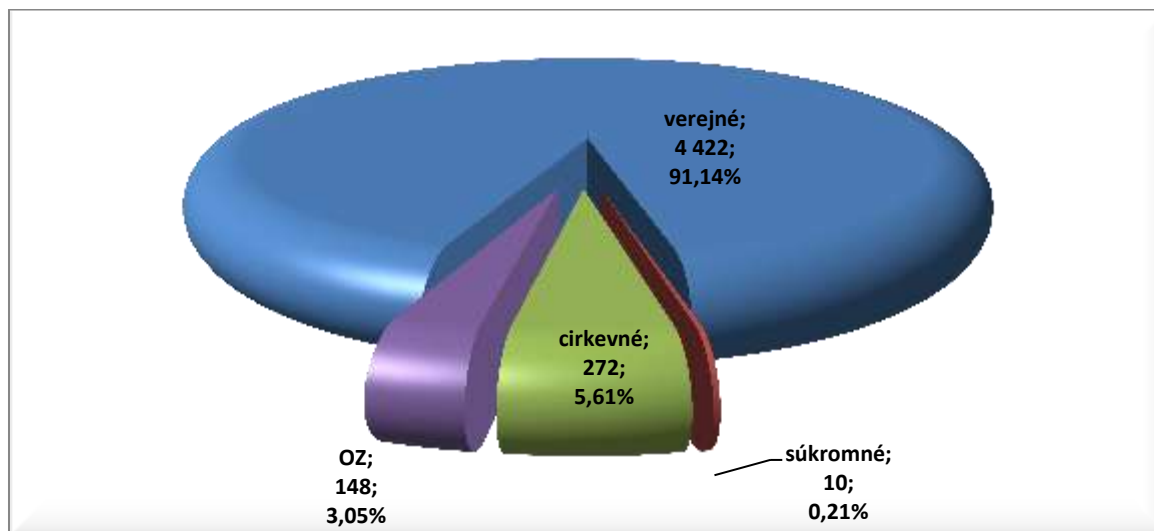
Okrem systematickej metodologickej činnosti realizujú centrá aj poradenskú činnosť vo forme konzultácií. V roku 2010 bolo podľa vykázaných údajov poskytnutých 4 852 konzultácií, pričom z hľadiska územného členenia SR boli najaktívnejšie v poskytovaní konzultácií centrá Žilinského kraja (1 227). Vyšší počet konzultácií poskytli aj CVČ Košického kraja (1005). Centrá Trnavského kraja poskytli spolu 749 konzultácií, v Prešovskom kraji to bolo 599, v Banskobystrickom 438, v Trenčianskom 426 a v Bratislavskom kraji 386 konzultácií. Najmenej aktívnymi v poradenskej činnosti boli centrá voľného času Nitrianskeho kraja, ktoré za rok 2010 poskytli iba 22 konzultácií.

Tabuľka 29 – Poradenská činnosť centier voľného času

kraj	spolu	z toho organizované pre				
		zamestnancov zariadenia	súkromné osoby	zamestnancov iných spol. org.	učiteľov a vychovávateľov	vedúcich záujmových útvarov
Bratislavský	386	15	10	30	98	233
Trnavský	749	101	144	42	120	342
Trenčiansky	426	50	166	25	111	74
Nitriansky	22	9	0	8	2	3
Žilinský	1 227	385	68	58	105	611
Banskobystrický	438	17	107	67	139	108
Prešovský	599	133	166	56	81	163
Košický	1 005	346	67	41	245	306
Slovenská republika	4 852	1 056	728	327	901	1 840

Podľa adresátov poradenskej činnosti boli najfrekvencovanejšou skupinou, ktorá využívala konzultačné služby centier vedúci záujmových útvarov (1 840). Druhou najpočetnejšou skupinou boli zamestnanci zariadení (1 056), nasledovaní učiteľmi a vychovávateľmi (901), súkromnými osobami (728) a najmenej početnou skupinou využívajúcou tieto služby centier boli zamestnanci iných organizácií (327).

Graf 29 – Poradenská činnosť podľa zriaďovateľa CVČ

Z pohľadu zriaďovateľa CVČ boli najaktívnejšie v poskytovaní konzultácií verejné CVČ, ktoré v roku 2010 poskytli 4 422 konzultácií, čo predstavovalo až 91,14% z celkového počtu konzultácií poskytnutých centrami v danom roku. Cirkevné centrá vykázali, že v rámci poradenskej činnosti zrealizovali 272 (5,61%) konzultácií, u centier zriadených občianskymi združeniami to bolo 148 konzultácií (3,05%) a ostatné súkromné CVČ za rok 2010 zrealizovali spolu iba desať konzultácií (0,21%).

Zhrnutie

K 15.9.2010 bolo evidovaných spolu 424 zariadení voľného času, z toho 211 centier voľného času (CVČ) a 213 školských stredísk záujmovej činnosti (ŠSZČ). V porovnaní so situáciou v predchádzajúcom roku sa počet CVČ medziročne zvýšil o päť a počet ŠSZČ medziročne vzrástol o dvanásť. Dominantné postavenie v oboch prípadoch zariadení voľného času mali verejné zariadenia, ktorých činnosť bola dopĺňaná službami súkromných a cirkevných zariadení.

V centrách voľného času sa o zabezpečenie činnosti staralo 6 152 pedagogických zamestnancov, z ktorých 5 083 (82,62%) vykonávalo svoju pedagogickú činnosť v centrách na základe dohody. Z hľadiska pohlavia už štandardne prevládali medzi pedagogickými zamestnancami CVČ ženy (3 445/56,00% z celkového počtu pedagogických zamestnancov centier).

V školských strediskách záujmovej činnosti bolo evidovaných spolu 3 736 pedagogických zamestnancov (z toho 2 510/67,18% žien). Interných pedagógov bolo v strediskách 1 091, pričom až 70,80% (2 645) prípadov bola ich činnosť dopĺňaná externými zamestnancami.

Za rok 2010 bolo evidovaných spolu 16 523 útvarov pravidelnej záujmovej činnosti, z ktorých bolo 7 068 (42,78%) vedených internými zamestnancami zariadení voľného času. V rámci týchto útvarov vykázali zariadenia 273 724 členov. Prevažná väčšina členskej základne útvarov bola vo veku do 15 rokov (220 002/80,37%). V rámci celkovej činnosti záujmových útvarov mali dominantné postavenie chlapci, pričom dievčat bolo evidovaných celkovo 119 011 (43,48% z celkovej členskej základne).

Centrá voľného času vykázali v rámci svojej pravidelnej záujmovej činnosti 12 292 útvarov, ktoré navštevovalo 195 908 členov. V prípade školských stredísk záujmovej činnosti to bolo 4 231 útvarov s členskou základňou 77 816 členov.

U centier voľného času boli zisťované aj údaje za príležitostné záujmové podujatia, ktorých v roku 2010 zorganizovali celkovo 41 156, z čoho 77,92% (32 070) bolo určených primárne pre deti do 15 rokov. Na príležitostných podujatiach sa zúčastnilo 1 323 876 účastníkov (z toho 705 079 dievčat).

Z príležitostných podujatí bolo 11,38% (4 684) podujatí uskutočnených počas víkendov. Na týchto víkendových podujatiach bolo evidovaných 23 220 účastníkov.

Centrá voľného času zorganizovali v čase letných prázdnin 935 táborov, z toho 684 (73,16%) bolo táborov prímestských, 181 (19,36%) stálych, 43 (4,60%) táborov bolo zrealizovaných v zahraničí a 27 (2,89%) táborov malo putovný charakter. V rámci táborov evidovali centrá 27 385 účastníkov (z toho 23 689 detí do 15 rokov). Z týchto účastníkov využívalo 28,87% (7 907) služby CVČ aj počas roka prostredníctvom členstva v nejakom záujmovom útvare.

Činnosť centier sa okrem primárnej činnosti zmeranej na prácu s deťmi a mládežou sústreďuje aj na metodickú činnosť. V roku 2010 centrá zrealizovali 1 062 metodických podujatí, ktorých sa zúčastnilo 19 746 účastníkov. Okrem toho centrá vykázali aj 4 852 konzultácií v rámci ich poradenskej činnosti.

Použitá literatúra a informačné zdroje

1. Blanár, F., Slovíková, M.: Analýza činnosti centier voľného času a školských stredísk záujmovej činnosti v SR za rok 2009. ÚIPŠ. Bratislava 2010.
2. Databáza štatistických údajov získaných prostredníctvom výkazu Škol (MŠVVaŠ SR) 15-01

Názov materiálu: **Situácia v oblasti CVČ a ŠSZČ v roku 2010**

Zodpovedný riešiteľ: Mgr. František Blanár

Spoluriešiteľ: RNDr. Mária Slovíková, CSc

Ústav informácií a prognóz školstva

Odbor metodiky a tvorby informácií

Oddelenie mládeže a športu

Staré grunty 52

842 44 Bratislava

Interný materiál

(materiál neprešiel jazykovou úpravou)